

**Universiteti i Prishtinës “Hasan Prishtina”
Fakulteti i Edukimit**

Programi i studimit:

**Master i Mësimdhënies lëndore (me specializimet: Matematikë;
Fizikë; Biologji; Kimi; Histori; Gjeografi; Teknologji dhe TIK)**

Niveli i studimeve:

Master

Numri i kredive:

120 ECTS

Akredituar për periudhën:

1 Tetor 2016- 30 Shtator 2019

Hartimi i këtyre materialeve është bërë me ndihmën e projektit "Modernizimi i Shkollimit të Mësimdhënësve në Universitetin e Prishtinës, nr. 544023" financiar nga Bashkimi Europian.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

PËRMBAJTJA:

1. Qëllimi dhe profili i programit të studimit.....	3
2. Përshkrimi për kurset e përgjithshme për të gjitha specializimet	4
3. Specializimi: Master i Mësimdhënies së Matematikës.....	12
3.1.Qëllimi dhe profili.....	12
3.2. Rezultatet e pritura:.....	13
3.3. Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies së Matematikës	14
3.4. Përshkrimi i kurseve specifike për specializimin:	16
4. Specializimi: Master i Mësimdhënies në Fizikë	19
4.1.Qëllimi dhe profili.....	19
4.2.Rezultatet e të nxënit:.....	20
4.3. Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies në Fizikë	21
4.4.Përshkrimi për secilin kurs të specializimit	23
5. Specializimi: Master i Mësimdhënies në Biologji.....	26
5.1. Qëllimi dhe profili.....	26
5.2. Rezultatet e të nxënit:.....	27
5.3. Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies në Biologji	28
5.4.Përshkrimi për secilin kurs të specializimit	30
6. Specializimi: Master i Mësimdhënies në Kimi	33
6.1. Qëllimi dhe profili.....	33
6.2.Rezultatet e të nxënit:.....	34
6.3.Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies në Kimi	35
6.4. Përshkrimi për secilin kurs të specializimit	37
7.Specializimi: Master i Mësimdhënies në Gjeografi	42
7.1. Qëllimi dhe profili i programit të studimeve	42
7.2. Rezultatet e pritura.....	43
7.3. Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies në Gjeografi.....	44
7.4.Përshkrimi për secilin kurs të specializimit	46
8. Specializimi: Master i Mësimdhënies në Histori	50
8.1. Qëllimi dhe profili i programit të studimeve	50
8.2. Rezultatet e pritura.....	51
8.3. Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies në Histori	52
8.4.Përshkrimi për secilin kurs të specializimit	54
9. Specializimi: Master i Mësimdhënies në Teknologji dhe TIK	58
9.1.Qëllimi dhe profili.....	58
9.2. Rezultatet e të nxënit:.....	59
9.3. Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies në Teknologji dhe TIK	60
9.4.Përshkrimi për secilin kurs të specializimit	62

1. Qëllimi dhe profili i programit të studimit

Në programet e masterit për mësimdhënie lëndore integrohen studentët të cilët prefundojnë studimet Bachelor në ndonjërin nga fushat akademike të parapara dhe të cilët dëshirojnë të përgatiten për mësimdhënës lëndor. Programi është në përputhje me ligjin për Arsimin e lartë si dhe në përputhje të plotë me vendimet e MASHT (16 Korrik 2012, 191/01B) për ristrukturimin e shkollimit të mësimdhënësve në Universitetet Publike. Sipas vendimit të MASHT (191/01B datë 16.07.2012, pika 3) të gjitha programet e reja për shkollimin e mësimdhënësve lëndor përfundojnë me gradën Master (300 ECTS), ku 180 ECTS mbulon aftësimi akademik, ndërsa 120 ECTS mbulon aftësimi pedagogjik dhe praktik. Kjo nënkupton që ky program është në harmoni me politikat arsimore të MASHT për plotësimin e profilit të mësimdhënësit të kërkuar nga sistemi arsimor në Kosovë dhe për të plotësuar standardin minimal të kualifikimit për tu bërë mësimdhënës.

Qëllimi i përgjithshëm i programit Master në Mësimdhënie lëndore është që të avancojë më tutje kompetencat moderne të mësimdhënies dhe të praktikës pedagogjike, krahas atyre akademike, duke marrë për bazë edukimin paraprak dhe nevojat e secilit profil të mësimdhënies lëndore.

Programit Master në Mësimdhënie lëndore përmbanë në vetë specializimet përkatëse të poshtëshënuara si:

1. Specializimi: Matematikë,
2. Specializimi: Fizikë,
3. Specializimi: Biologji,
4. Specializimi: Kimi,
5. Specializimi: Histori,
6. Specializimi: Gjeografi,
7. Specializimi: Teknologji dhe TIK.

Programi është i përbërë nga kurset e përgjithshme që janë të njëjta për të gjitha specializimet dhe kurset e veçanta të cilat i përgjigjen secilit specializim.

1. Përshkrimi për kurset e përgjithshme për të gjitha specializimet

Përshkrimi për secilin kurs	
1	<p>Filozofi e edukimit</p> <p>Në pjesën e parë të kursit ofrohen përmbajtje thelbësore për historikun e edukatës, filozofinë esencialiste dhe ekzistencialiste, filozofinë progresiviste dhe pragmatiste, konstruktivizmin, si dhe rrymat e tjera filozofike, që formësojnë bazën e funksionimit të arsimit. Në pjesën e dytë ofrohen përmbajtje për rëndësinë e edukimit në formimin e individit dhe të shoqërisë, për tiparet e sistemit arsimor demokratik, për edukimin demokratik, edukimin global, edukimin për paqe dhe tolerancë, edukimin për qytetari demokratike, për misionin dhe tiparet e mësuesit të shkollës bashkëkohore, për rolin e shkollës në orientimin e të rinjve në profesione të dëshirueshme. Gjithashtu, ofrohen përmbajtje thelbësore për çështjet e përgjithshme të pedagogjisë sistematike, përkatësisht për komponentët e edukatës fizike-shëndetësore, intelektuale, morale, estetike e punuese.</p>
2	<p>Psikologji e përgjithshme</p> <p>Përmes këtij kursi synohet që studentët të njoftohen me konceptet bazë të psikologjisë, siç janë shkollat e ndryshme të psikologjisë, metodologjitë e studimit dhe me fushat e veprimtarisë të saj. Në anën tjetër, do të sqarohen bazat biologjike, të cilat përbëjnë dhe sqarojnë përjetimet, perceptimet, vëmendjen, të mësuarit dhe kujtesën ndër tjera procese bazike. Sqarimi dhe ndërlidhja e fenomeneve psikologjike mbi realitetin dhe mjedisin më të cilin njeriu ndërvepron do të jenë çështje, të cilat do të ofrojnë një njohuri më koncize rreth ndodhive jetësore. Përpunimi i informatave, si një dukuri shumë e rëndësishme, e cila ndikon rëndë në funksionimin e individit, lidhur me konceptin e inteligjencës do të shtjellohet përmes disa premisash të interpretimit të realitetit. Përveç, funksionimit normal të proceseve kognitive, do të shpjegohen edhe disa procese anormale, shkaktarët e tyre, si dhe forma e identifikimit të çrregullimeve të mundshme, qoftë sepse janë rrjedhojë e një procesi afunksional organik, qoftë sepse kanë shkaktarë të jashtëm, ndodhitë jetësore, stresi, apo konsumimi i disa substancave të caktuara</p>
3	<p>Metodat e hulumtimit në arsim</p> <p>Kursi shqyrton aspektet e përgjithshme teorike dhe metodologjike të të kuptuarit dhe realizimit të një projekti hulumtues në fushën e arsimit. Kursi, në njërën anë adreson qasjet dhe orientimet, që duhet të zgjedhë hulumtuesi (ontologjia dhe epistemologjia) dhe në anën tjetër, adreson aspektet teorike dhe praktike si: definimi dhe formulimi i problemeve hulumtuese; formulimi i pyetjeve hulumtuese dhe hipotezave; hartimi i instrumenteve për mbledhjen e të dhënave; analiza dhe interpretimi i të dhënave (duke përfshirë përdorimin e programeve të ndryshme softuerike për analizën e të dhënave); raportimi i hulumtimeve. Kursi adreson edhe aspekte të ndryshme të hulumtimeve kualitative dhe kuantitative dhe shtjellon modele të ndryshme të hulumtimeve si: studime</p>

	<p>rasti, hulumente përshkruese, hulumente etnografike, hulumente vepruese, hulumente vlerësuese, etj. Në veçanti, kursi adreson modalitetet e analizës së të dhënave sasiore, përmes përdorimit të programit SPSS si dhe analizën e të dhënave kualitative.</p>
4	<p>Kulturë shkrimi</p> <p>Kursi trajton, në një rënë anë standardin gjuhësor dhe disa probleme rreth tij si për shembull: ndikimi i faktorëve jashtëgjuhësorë mbi normën gjuhësore; disa çështje morfo-sintaksore (përshtatja e fjalëve sipas kategorive gramatikore, renditja e fjalëve në fjali, ndërtimi i fjalive dhe i periudhave sipas natyrës së shqipes, etj.) dhe leksikore (tautologjia, kalket dhe problemi i mënjanimet të tyre; fjalët e huaja dhe mundësia e zëvendësimit të tyre, etj.). Në anën tjetër, studentët do të njihen me stilet gjuhësore të shkrimit të esesë, të referatit, të seminarit, të temës së diplomës, të tezës së masterit, të doktoratës, etj. Po ashtu, ata do të mësojnë për redaktimin gjuhësor dhe realizimin e projekteve të ndryshme profesionale-shkencore, si dhe rreth formave të komunikimit profesional etj., gjithnjë duke u mbështetur në shqipen standarde.</p>
5	<p>Teori e mësimet dhe kurrikulës</p> <p>Kursi ofrohet për të promovuar bazën historike, filozofike e pedagogjike të procesit të të nxëniet dhe të mësimdhënies. Përmes këtij kursi ofrohen njohuri e shkathtësi themelore, përkritazi me kompleksitetin e procesit të të nxëniet, bazën filozofike, e sociale të të nxëniet, teoritë e të nxëniet: teoria biheviariste, kognitiviste, sociale, konstruktiviste, holistike, humaniste, teoria e procesimit të informacionit, etj., stilet e të nxëniet: autitiv, vizuel, kinestetik, global, kronologjik, intuitiv, reflektiv, etj. Studentët do të kenë mundësinë të analizojnë teoritë dhe qasjet kryesore kurrikulare dhe efektet e tyre në procesin e të nxëniet dhe mësimdhënies së suksesshme dhe të promovojnë zhvillimin e të menduarit kritik dhe kreativ.</p>
6	<p>Vlerësimi në arsim</p> <p>Kursi shqyrton aspektet dhe praktiket e vlerësimit, që influencojnë cilësinë e mësimdhënies dhe reformën në shkollë në përgjithësi. Në mënyrë më të theksuar, kursi adreson aspektet e planifikimit dhe realizimit të vlerësimit të sipas qasjes së bazuar në kompetenca në kuadër të reformës kurrikulare në Kosovë. Kursi adreson edhe aspektet tjera të vlerësimi si: natyra dhe qëllimet e vlerësimit, ndërlidhja e vlerësimit me mësimdhënien, llojet e vlerësimit. Për më shumë, kursi trajton në hollësi edhe llojet e ndryshme të vlerësimit si: vlerësimi i vazhdueshëm, vlerësimi për të nxënë (formativ) dhe vlerësimi i të nxëniet (përmbledhës) si dy koncepte që formësojnë vlerësimin, që i bëjnë mësimdhënësit nxënësve, ndërsa nga aspekti praktik kursi ekspozon nxënësit ndaj metodave të ndryshme të vlerësimit si: vlerësimi i bazuar në portofolio, vlerësimi i punimeve të shkruara, testet dhe cilësia e tyre, etj. Përveç kësaj, kursi adreson edhe aspektet sistematike të vlerësimit si vlerësimet e jashtme kombëtare dhe vlerësimi i</p>

	programeve.
7	<p>Vështirësitë në të nxënë</p> <p>Ky kurs trajton gjendjen e vështirësive në të nxënë, çështje kjo e njohur dhe e pranuar tashmë në përmasa të gjera, e cila çon drejt vështirësive serioze në të nxënit shkollor dhe shpesh edhe në jetën e mëvonshme të të rriturit. Kursi ofron njohuri teorike dhe shkathtësi praktike për të kuptuarit e drejtë të natyrave të ndryshme të vështirësive në të nxënë, si pasojë e ngecjes së zhvillimit mendor, dëmtimeve të natyrës fizike e me theks të veçantë, të vështirësive specifike në të nxënë si: disleksia, disgrafia, diskalkulia, dispraksia. Gjithashtu, ofron edhe njohuri rreth identifikimi të nxënësve me vështirësi në të nxënë dhe përpjekjet e sfidat me të cilat ata përballen, mënyrën e adresimit më të mirë të nevojave të tyre, si dhe rolin që mësimdhënësit dhe prindërit luajnë në jetën e tyre.</p>
8	<p>Praktika bashkëkohore në edukimin inkluziv</p> <p>Kursi ofron njohuri të avancuara nga fusha e edukimit inkluziv. Në këtë kurs trajtohen tema që kanë të bëjnë me përkufizimet bashkëkohore të edukimit inkluziv, filozofinë e edukimit inkluziv, format e inkluzionit në vende evropiane e më gjerë, nxënësit me nevoja të veçanta, dëmtimet e natyrave të ndryshme: në të dëgjuar, në të parë, prapambetje mendore, vështirësi në komunikim, vështirësi emocionale dhe në sjellje. Kursi ofron mundësi të debatimit të problemeve, të sfidave dhe tendencave të edukimit inkluziv në vende të ndryshme të botës, duke i ndërlidhur me kontekstin kosovar. Gjithashtu, zhvillohen shkathtësi të planifikimit të suksesshëm dhe të zbatimit të parimeve, strategjive të edukimit inkluziv, të cilat shpjen në drejtim të krijimit të një klase, një mësimdhënësi, një shkolle dhe një sistemi arsimor inkluziv.</p>
9	<p>Komunikimi në arsim</p> <p>Kursi është i dizajnuar të trajtojë problemin e komunikimit në aspektin teorik dhe atë praktik. Komunikimi në arsim trajton çështje si: procesi i komunikimit, komunikimi efektiv, parimet për komunikim të efektshëm, komunikimi kompetent, barrierat për komunikim efektiv, komunikimi interpersonal dhe komunikimi në grup të vogël, shkathtësitë e të dëgjuarit, komunikimi verbal dhe joverbal (nga perspektiva e nxënësit dhe mësimdhënësit). Në këtë kurs trajtohen edhe faktorë, të cilët ndikojnë në komunikimin në arsim dhe shkathtësitë e nevojshme për të krijuar një komunikim të efektshëm në procesin e edukimit, duke përfshirë këtu edhe komunikimin kolegial me mësimdhënësit dhe administratë në shkollë, si dhe komunikimin e jashtëm, si për shembull identifikimi i strategjive të efektshme të komunikimit shkollë-prindër si strategji e përmirësimit të arritjeve të nxënësve dhe zhvillimit të shkollës. Kursi gjithashtu trajton edhe aspektet e zhvillimit të komunikimit dhe bashkëpunimit të shkollës me komunitetin e gjerë.</p>

10	<p>Mësimdhënia e diferencuar</p> <p>Në kuadër të këtij kursi, fillimisht, trajtohen tema që kanë të bëjnë me të kuptuarit, arsyeshmërinë e mësimdhënies së diferencuar dhe rolin e mësimdhënësit në zbatimin e mësimin të diferencuar. Në pjesën tjetër, trajtohen tema që kanë të bëjnë me modalitetet e diferencimit: diferencimi i përmbajtjes, diferencimi i procesit dhe diferencimi i produktit (rezultatit), pastaj menaxhimin e klasave të diferencuara, mjedisi i të nxënës, strategjitë e mësimdhënies për mësimin e diferencuar, si dhe planifikimi i mësimdhënies për klasat e diferencuara, duke përfshirë edhe punën me nxënësit e talentuar. Kursi adreson mësimin e diferencuar apo individualizuar, jo vetëm nga perspektiva e integritit dhe inkluzionit, por edhe nga perspektiva e qasjes së mësimdhënies me nxënësin në qendër.</p>
11	<p>Psikologji e zbatuar në mësimdhënie</p> <p>Kursi trajton elementet e lidhura me aspektin personal të nxënësit, kundrejt mësimin si motivacioni dhe shtytja për nxënie. Nga këndvështrimi i teorisë së procesimit të informacionit, ku nxënësi është në qendër të vëmendjes, do të trajtohen metodat psikologjike bashkëkohore mbi përpunimin e të dhënave lidhur me nxënien, rëndësia e njohurive paraprake, mënyra aktuale e të mësuarit dhe ndërlidhja mes tyre si proces i suksesshëm për përvetësimin e njohurive dhe ruajtjen e tyre afatgjate. Në psikologjinë e zbatuar në kontekstin mësimdhënie/ mësimnxënie luajnë rol kyç teknikat e ndryshme të nxënies lidhur me procesin e kushtëzimit operant, andaj do të shpjegohen brenda kursit, ashtu siç do të shpjegohet dhe mënyra e zbatimit të tyre për ngritje të efektivitetit dhe efikasitetit të procesit nxënës. Kursi po ashtu, trajton edhe aspektet e ndërtimit të raporteve të rëndësishme mes biologjisë dhe psikologjisë, për të arritur e shpjeguar më së miri sjelljen dhe kognicionin njerëzor.</p>
12	<p>Udhëheqja dhe ndryshimet në arsim</p> <p>Kursi adreson aspekte të udhëheqjes dhe menaxhimit të shkollës, duke përfshirë teorinë dhe stilet e ndryshme të menaxhimit dhe udhëheqjes, si dhe aspekte të menaxhimit të shkollës si institucion. Kursi adreson dimensionet e një shkolle cilësore dhe atributet e një udhëheqësi të mirë dhe ndikimin e tij/saj në performancën dhe zhvillimin e shkollës si organizatë. Kursi adreson edhe aspekte të ndryshimeve në arsim, duke përfshirë ndërlidhjen e reformës arsimore me rolin e drejtorit, si dhe qasjen sistematike ndaj realizimit të ndryshimeve dhe reformave në arsim. Studentët do të ekspozohen ndaj sfidave dhe mundësive të realizimit të reformës arsimore, duke u mbështetur në teorinë dhe përvojat e mira ndërkombëtare, si dhe do të analizojnë gjendjen aktuale të reformës arsimore në Kosovë dhe rrugën, që duhet të ndiqet.</p>
13	<p>Politikat arsimore dhe legjislacioni</p> <p>Kursi ofron mundësi për studentët të njihen me ciklin e zhvillimit të politikave arsimore, si dhe me politikat aktuale në fuqi si: dokumentet kurrikulare, strategjitë dhe politikat e</p>

	<p>ndryshme të standardeve të mësimdhënies, që lidhen me licencimin e mësimdhënësve, orientimet e kurrikulës shkollore, standardet e performancës së drejtorëve të shkollave, etj. Kursi, gjithashtu, ofron mundësi për studentët që të njihen me dokumentet kryesore legjislative në sistemin e arsimit në Kosovë si ligjet e arsimit dhe udhëzimet e ndryshme administrative, që rregullojnë aspekte të ndryshme të funksionimit të sistemit arsimor në Kosovë.</p>
14	<p>Tendencat bashkëkohore në arsim</p> <p>Kursi adreson aspekte të ndryshme të zhvillimeve të fundit në sistemin arsimor në nivel ndërkombëtar dhe veçanërisht, në sistemin arsimor në Kosovë. Një nga temat kryesore është ndryshimi i vazhdueshëm i rolit të mësimdhënësit në krijimin e shoqërisë postmoderne në kohën e globalizimit. Gjithashtu, kursi adreson edhe zhvillimet aktuale në decentralizimin e kompetencave të sistemit të arsimit dhe fuqizimin e autonomisë së shkollave, rolit të mësimdhënësit, si dhe konceptin e krijimit të shoqërisë së dijes. Kursi, po ashtu, adreson edhe tendencat e zhvillimit të mësimdhënies dhe mësimi elektronik, si dhe tendencat e përafrimit të standardeve të sistemeve të arsimit me politikat dhe standardet e Bashkimit Evropian dhe më gjerë.</p>
15	<p>Zhvillimi profesional i mësimdhënësve</p> <p>Kursi adreson aspekte të përgjithshme të mësimi tërëjetësor , me fokus të veçantë në të kuptuarit e rëndësisë dhe modaliteteve të zhvillimit profesional të mësimdhënësve. Kursi adreson modele të ndryshme të zhvillimit profesional si: modeli me bazë në shkollë, modeli i trajnimit të trajnerëve, duke identifikuar përparësitë dhe mangësitë e secilit model. Në anën tjetër, kursi adreson aspektet e të mësuarit profesional të mësimdhënësve, duke elaboruar modalitetet e zhvillimit të mësimdhënësve si p.sh mentorimi i mësimdhënësve, reflektimi, planifikimi kolegjal, etj. Për më shumë, kursi adreson dimensionet teorike dhe praktike të procesit, në të cilin angazhohen mësimdhënësit për të kuptuar punën e tyre dhe identifikuar format e tejkalimit të sfidave në baza të vazhdueshme.</p>
16	<p>Statistika në arsim</p> <p>Ky kurs adreson disa nga aspektet matematikore dhe shkencore të të dhënave empirike, ose të dhënave të bazuara në zgjidhjen e problemeve. Temat do të përfshijnë metodat për hartimin e eksperimenteve dhe anketimeve, si dhe analizën e të dhënave duke përdorur modele statistikore. Kursi adreson aspektet e të dhënave përshkruese dhe inferenciale. Te statistikat përshkruese përfshihen mesatarja, mediani, devijimi standard, shpërndarja normale e të dhënave, etj. Te statistikat inferenciale përfshihen konceptet e analizës së variancës, testimi për domethënie statistikore, analiza e regresit, analiza faktoriale, etj.</p>
17	<p>Praktika pedagogjike I, II, III</p>

Qëllimi parësor i komponentit të mësimit praktik është që studentëve të masterit t'u ofrohen mundësitë për të zhvilluar shkathtësitë për planifikimin dhe realizimin e mësimeve efektive në klasë, përfshirë edhe vlerësimin e nxënësve, dhe t'u ndihmojë atyre që të kuptojnë më mirë rolet dhe përgjegjësitë e mësimeve brenda kulturës së shkollës dhe klasës. Komponenti i mësimit praktik do të përfshijë edhe kohën e kaluar në ligjërata, në aktivitete mësimi edhe kohën e kaluar në klasa të shkollave. Mësimi praktik përfshin dy komponente të ndara, por të lidhura ngushtë:

1) Mësimin praktik në Fakultet (përgatitja teorike) i cili ka dy qëllime primare: (i) t'u ofrojë studentëve përgatitjen që u duhet atyre për të qenë të suksesshëm në klasa, dhe (ii) t'u ofrojë atyre kohë dhe strukturë për reflektim dhe diskutim, për ta mundësuar nxënien nga koha që kanë kaluar në klasë.

2) Mësimin praktik në shkolla i cili synon që studentët të zhvillojnë njohuritë, aftësitë dhe qëndrimet e caktuara për të qenë mësime në nivelin e shkollës së mesme të ulët dhe/ose të lartë, si dhe të zbatojnë strategji të ndryshme, të cilat shpesh drejt zhvillimit të tyre si mësime. Kjo pjesë përfshin edhe zhvillimin e aftësive për të krijuar dhe menaxhuar një ambient kultivues dhe përkrahës të mësimit dhe për të planifikuar dhe mbajtur mësim sipas planprogramit të shkollës, si dhe për t'u njohur me funksionimin e shkollës si organizatë.

Përderisa mësimi praktik në Fakultet realizohet nën mbikëqyrjen e personelit akademik të Fakultetit, pjesa e mësimit praktik në shkolla realizohet nën mentorimin e mësimeve mentorë të certifikuar nga Fakulteti i Edukimit, si dhe nën mbikëqyrjen e profesorëve përkatës të Fakultetit të Edukimit. Mësimi praktik në Fakultet mbahet para dhe pas shkuarjes së studentëve në shkollë. Përderisa pjesa para shkuarjes në shkollë ka për qëllim planifikimin dhe parapërgatitjen e studentëve, pjesa pas shkuarjes në shkollë ka për qëllim reflektimin dhe identifikimin e çështjeve, që duan fokus të shtuar si dhe theksimin e çështjeve, që janë realizuar mirë.

Natyra e mësimit praktik është zhvillimore dhe fillon me vëzhgim të studentëve, duke u avancuar në ofrimin e asistencës në aktivitetet e ndryshme. Në fazën finale, studentët duhet të marrin përgjegjësi të plotë mbi procesin e planifikimit, mësimit dhe vlerësimit. Pjesa e mësimit praktik ku studentët kërkohet të vëzhgojnë (si dhe pjesa e mësimit praktik në Fakultet) mund të mbikëqyret edhe nga profesorët e profilit të përgjithshëm arsimor, ndërsa pjesa kur studentët marrin përsipër procesin e asistimit dhe mësimit, duhet të mbikëqyret nga metodologët e profilit përkatës.

Gjatë mësimit praktik, studentët do të mbajnë shënimet dhe dokumentet vijuese:

Portofolion: Një portofolio për planet e njësisve mësimore dhe çdo material që përdoret për t'i mbajtur ato njësi. Studentët këtu mund të përfshijnë edhe kopjet e punimeve të nxënësve (si p.sh. ese, detyra, foto, etj., të cilat kanë rezultuar nga ora mësimore, si dhe reflektimet e tyre për punën e tyre konkrete në orë të caktuara).

Ditarin e studentit mësimdhënës: Një ditar të lidhur të të shkruarit reflektiv, i cili tregon të menduarit e studentit lidhur me atë që ka mësuar, dhe synimet e tij/saj për të nxënit e ardhshëm. Kjo do të përfshijë diskutimin e të nxënit nga përvojat dhe vetëvlerësimi dhe temat, në të cilat studentit ka punuar për t'u përmirësuar, si dhe përshkrimin e përmirësimeve të arritura.

Ditarin e mbikëqyrësit: Secili student do të ofrojë një ditar të lidhur, në të cilin mësimdhënësi mentor dhe mbikëqyrësit e Universitetit shkruajnë të dhënat e vërtetimit dhe shënimet. Këto dokumente do të jenë bazë për vlerësimin e studentit.

Ditari dhe portfolio bashkë me vëzhgimin në orën mësimore përbëjnë bazën e vlerësimit të punës së studentit gjatë praktikës pedagogjike dhe këto evidentohen në formularin e veçantë për vlerësimin e punës së studentit.

18

Tema e masterit

Tema e masterit përmban 20 ECTS dhe paraqet pjesën përfundimtare të Programit Master. Rregullorja e studimeve Master rregullon pikat e përgjithshme të procedurave dhe rregullave të realizimit të punimit përfundimtar – Tezës së masterit.

Për shkrimin e temës duhet të zbatohen këto kritere:

1. Tema duhet të ketë 15,000 – 20,000 fjalë, në fontin 12, *Times New Roman*.
2. Referencat dhe citimi duhet të bëhen sipas standardit të APA-s (American Psychological Association).
3. Tema duhet të demonstrojë aftësinë e studentit për të zbatuar metodat dhe teoritë e hulumtimit shkencor në profilin e caktuar.
4. Tema duhet të demonstrojë aftësitë e studentit për të reflektuar dhe për të bërë punë hulumtuese në fushën përkatëse.
5. Tema duhet të demonstrojë njohuritë, shkathtësitë teorike dhe analitike të studentit, për të treguar familjarizimin e tij/saj me terminologjinë, aspektet dhe zhvillimet në fushën përkatëse.
6. Temën e punimit e zgjedh vetë studentit në konsultim me personelin akademik të fakultetit, e cila më pas duhet të aprovohet nga Këshilli i Fakultetit përmes departamentit apo kolegjiutit varësisht si përcaktohet me aktet që rregullojnë këtë fushë. Kur studentit regjistrohet për të shkruar temën, duhet t'i caktohet

edhe afati i përfundimit të saj, ndërsa studentët inkurajohen të nisin diskutimet me personelin akademik për temën para semestrit të tretë.

7. Tema e zgjedhur duhet të jetë e ndërlidhur me programin e studimit si dhe relevante për fushat prioritare hulumtuese të fakultetit dhe për zhvillimin e sistemit shkollor në vend.
8. Përmbajtja akademike dhe aftësitë shprehëse të studentit duhet të jenë në harmoni me rregullat e drejtshkrimit.
9. Temat e shkruara në gjuhën shqipe duhet të kenë të shkruar përmbledhjen edhe në gjuhën angleze, e nëse tema shkruhet në gjuhën angleze, përmbledhja duhet të jetë e shkruar edhe në gjuhën shqipe.
10. Tema duhet të vlerësohet nga komisioni vlerësues më së shumti për dy muaj nga dorëzimi i dorëshkrimit nga kandidati. Pas vlerësimit, pason prezantimi me gojë i temës, ku fillimisht paraqitet vlerësimi nga komisioni vlerësues dhe pastaj prezantimi nga kandidati.

Hollësitë e mëtutjeshme rreth temës së masterit si dhe formati i punimit të temës do të specifikohen në Doracakun përkatës, ndërsa procedurat dhe kriteret shtesë përcaktohen në rregulloren përkatëse të studimeve Master në Fakultetin e Edukimit dhe në rregulloret e tjera në fuqi në Universitetin e Prishtinës.

3. Specializimi: Master i Mësimdhënies së Matematikës

3.1. Qëllimi dhe profili

Specializimi Matematikë, në programin Master i Mësimdhënies Lëndore, si program ndërdisiplinar i studimeve pasuniversitare të organizuara në Universitetin e Prishtinës, është i projektuar për studentët, të cilët janë të interesuar për t'u përgatitur për mësimdhënie në lëndën e matematikës.

Qëllimi i tij, është ofrimi i arsimit të qëndrueshëm dhe zhvillimit profesional për mësimdhënësit e lëndës së matematikës. Në këtë kontekst, programi ofron edukim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi, si dhe në lëndën e matematikës në veçanti.

Studentët do të marrin njohuri kryesore nga fusha e mësimdhënies bashkëkohore në lëndën e matematikës, do të zhvillojnë njohuritë, shkathtësitë dhe kompetencat e tyre në këtë aspekt. Gjithashtu, atyre iu ofrohen mundësi që të zgjedhin kurse të ndryshme (zgjedhore) sipas preferencave dhe interesave personale, të cilat janë të ofruara në kuadër të këtij programi të studimit.

3.2. Rezultatet e pritura:

- Shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
- Krijojnë mjedis të përshtatshëm të nxënësve për të gjithë nxënësit, bazuar në të kuptuarit e raporteve midis teorive pedagogjike dhe praktikës së mësimdhënies.
- Zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të mësuarit dhe të burimeve të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë.
- Zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh.: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (duke përfshirë edhe nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.
- Demonstrojnë të kuptuarit dhe aftësi për planifikim, zbatim dhe vlerësim efektiv të përmbajtjeve nga matematika nëpërmjet zbatimit të strategjive të mësimdhënies me nxënësit në qendër.
- Reflektojnë në mënyrë kritike, analizojnë dhe vlerësojnë teorinë, metodologjinë dhe praktikën e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe mësimdhënies së matematikës në veçanti.
- Analizojnë lidhjen ndërmjet fushave të ndryshme matematikore dhe në mënyrë efektive arsyetojnë, komunikojnë dhe i zbatojnë idetë matematikore në praktikën mësimore dhe fenomenet nga jeta e përditshme dhe fushat tjera lëndore.
- Zotërojnë aftësi për të modeluar, formuluar dhe për të zgjidhur probleme matematikore, duke përcaktuar qasje të ndryshme efektive për zgjidhjen e tyre:
- Demonstrojnë aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin, në funksion të mirëqenies së të gjithë nxënësve, zhvillimit të shkollës dhe avancimit të arsimit në vend:
- Shqyrtojnë ndërlidhjen e legjislacionit dhe politikave arsimore të vendit, duke reflektuar për praktikën e tyre personale dhe zhvillimin e tyre profesional.

3.3. Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies së Matematikës

VITI I PARË

SEMESTRI I

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Filozofi e edukimit	O	2+1	5
2.	Psikologji e përgjithshme	O	2+1	5
3.	Metodat e hulumtimit në arsim	O	2+2	6
4.	Mësimdhënia dhe të nxënit e matematikës I	O	2+2	6
5.	1. Kulturë shkrimi 2. Politikat arsimore dhe legjislacioni	Z	2+1	4
6.	1. Histori e edukimit matematikor 2. Mësimdhënia e algjebres	Z	2+1	4
Gjithsej			12+8	30

SEMESTRI II

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Teori e mësimimit dhe kurrikulës	O	2+1	5
2.	Vlerësimi në arsim	O	2+1	5
3.	Praktika pedagogjike I	O	3+0	5
4.	Mësimdhënia dhe të nxënit e matematikës II	O	2+2	5
5.	1. Komunikimi në arsim 2. Mësimdhënia e diferencuar 3. Udhëheqja dhe ndryshimet në arsim	Z	2+1	5
6.	1. Zgjidhja e problemeve matematikore 2. Arsyetimi matematikor dhe vërtetimet	Z	2+1	5
Gjithsej			13+6	30

VITI I DYTË

SEMESTRI III

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Praktika bashkëkohore në edukimin inkluziv	O	2+1	4
2.	Shfrytëzimi i teknologjisë në edukimin matematikor	O	2+2	5
3.	Praktika pedagogjike II	O	3+0	5
4.	Hulumtimet në edukimin matematikor	O	2+1	4
5.	Psikologjia e zbatuar në mësimdhënie	O	2+1	4
6.	1. Tendencat bashkëkohore në arsim 2. Vështirësitë në të nxënë 3. Zhvillimi profesional i mësimdhënësve	Z	2+1	4
7.	1. Mësimdhënia e gjeometrisë 2. Vlerësimi në matematikë	Z	2+1	4
Gjithsej			15+8	30

SEMESTRI IV

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Praktika pedagogjike III	O	3+0	5
2.	1. Hulumtimi në veprim 2. Statistika në arsim	Z	2+1	5
3.	Teza e masterit	O	5+1	20
Gjithsej			10+2	30

3.4. Përshkrimi i kurseve specifike për specializimin:

Përshkrimi për secilën kurs	
1	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e matematikës I</p> <p>Kursi është planifikuar të zhvillojë shkathtësitë e nevojshme të studentëve për mësimdhënie të matematikës në shkollat e mesme të ulëta. Kursi fokusohet në shqyrtimin e procesit të mësimdhënies dhe të nxënit të matematikës, analizën e aspekteve teorike dhe të praktikave të mësimdhënies. Temat që përmban kursi përfshijnë: bazat themelore për zhvillimin e të kuptuarit në matematikë, planifikimin për zhvillimin e koncepteve algjebrike, të kuptuarit e gjeometrisë dhe matjeve, punën me të dhënat dhe zbatimin e procedurave matematikore. Studentët do të bashkëpunojnë për të shqyrtuar probleme të ndryshme, do të analizojnë situata të ndryshme dhe do të përgatiten për të zbatuar mësimdhënien me nxënësin në qendër, të bazuar në parimet kryesore të Kornizës Kurrikulare dhe Kurrikulën Bërthamë për klasat 6 - 9 në fushën e matematikës.</p>
2	<p>Histori e edukimit matematikor</p> <p>Ky kurs ofron një retrospektivë të shkurtër historike të zhvillimit të matematikës, si dhe një ndërlidhje në mes të kuptimeve dhe rezultateve matematikore nga periudha të ndryshme historike me kuptimet dhe rezultatet e matematikës bashkëkohore. Qasja do të jetë kronologjike, duke filluar nga zanafilla historike e matematikës në kohën e civilizimit antik e deri te dekadat e fundit të shekullit XX. Rëndësi e veçantë do t'i kushtohet biografisë së personaliteteve, që e kanë zhvilluar matematikën që nga periudha antike e deri në kohën moderne, si dhe evolucionit të kuptimeve dhe pohimeve matematikore, që kanë vënë bazat për zhvillimin e teorive të reja dhe kanë rezultuar me zbatime të shumta të matematikës në disiplina tjera shkencore.</p>
3	<p>Mësimdhënia e algjebërës</p> <p>Ky kurs fokusohet në shqyrtimin e metodave të mësimdhënies për numrat racionalë, ndryshoret dhe shprehjet, ekuacionet dhe inekuacionet, sistemet e ekuacioneve lineare dhe funksionet algjebrike. Po ashtu, analizohen idetë themelore dhe keqkuptimet, perspektivat e ndryshme të paraqitjes së këtyre temave dhe mundësitë e lidhjes së tyre me botën reale. Studentët do të shqyrtojnë modele pedagogjike të mësimdhënies dhe të nxënit, duke u bazuar në studimet empirike për të nxënit dhe mësimdhënien, planifikimin e njësive mësimore dhe kurrikulën shkollore.</p>
4	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e matematikës II</p> <p>Kursi është planifikuar për të zhvilluar shkathtësitë e nevojshme të studentëve për mësimdhënie të matematikës në shkollat e mesme të larta. Studentët do të bazohen në Kornizën Kurrikulare të Kosovës për planifikimin e mësimdhënies, me fokus në çështjet që lidhen me zhvillimin e të kuptuarit të koncepteve nga gjeometria, algjebra,</p>

	<p>probabiliteti dhe statistika, trigonometria dhe analiza matematikore. Mësimdhënia do të bazohet në hulumtimet në fushën e edukimit matematikor dhe zgjidhjen e problemeve. Studentët do të bashkëpunojnë për të shqyrtuar metoda të ndryshme të mësimdhënies, për të analizuar probleme të ndryshme dhe për të reflektuar për aspektet teorike dhe ato praktike të mësimdhënies.</p>
5	<p>Zgjidhja e problemeve matematikore</p> <p>Kursi synon të shpalosë rëndësinë dhe rolin e qasjeve kontekstuale në përmbajtjet e matematikës shkollore. Po ashtu, kursi synon të hulumtojë të gjitha burimet e mundshme reale dhe interdisiplinare për shtrimin e problemeve matematike. Mësimdhënësi i matematikës duhet ta ketë të qartë faktin se matematika shkollore nuk është disiplinë e izoluar dhe abstrakte, por është një prodhim i natyrës në shërbim të shoqërisë bashkëkohore. Fokusi i përgjithshëm i kursit është i dyfishtë. Fokusimi inicial është në aftësimin e vetë pjesëmarrësve të kursit në zgjidhjen e problemeve, ndërsa fokusimi final është eksplorimi i mënyrave të implementimit të aktiviteteve dhe strategjive për zgjidhjen e problemeve në mësimdhënie.</p>
6	<p>Arsyetimi matematikor dhe vërtetimet</p> <p>Kursi fokusohet në njërin nga aspektet më të rëndësishme të procesit të mësimdhënies dhe të të nxënit të matematikës. Në kurs do të shqyrtohet nevoja për vërtetimin në matematikë, mundësia e shfrytëzimit të llojeve të ndryshme të vërtetimeve dhe arsyetimeve logjike. Komunikimi dhe paraqitja në mënyrë koherente, vizuale dhe të saktë do të jenë gjithashtu pjesë e kursit. Studentët do të angazhohen në mënyrë aktive për të shqyrtuar temat nga logjika matematikore, sistemet deduktive, teoria e bashkësive dhe induksioni matematik dhe vërtetimet në teorinë e grupeve e në analizën reale. Po ashtu, pjesë e kursit është edhe leximi dhe shkrimi i vërtetimeve në matematikë.</p>
7	<p>Shfrytëzimi i teknologjisë në edukimin matematikor</p> <p>Ky kurs fokusohet në çështjet që lidhen me shfrytëzimin e teknologjisë në mësimdhënien dhe të nxënit e matematikës. Studentët do të shqyrtojnë përdorimin e teknologjisë në klasë dhe do të zhvillojnë mësimet me bazë teknologjinë, me qëllim të inkurajimit të nxënësve për zhvillimin e të kuptuarit konceptual të ideve kryesore matematike. Ata do të fitojnë përvojën e duhur se si të përdorin në mënyrë efektive një shumëllojshmëri të teknologjisë në edukimin matematikor (Sketchpad gjeometër, Geogebra, kalkulatorët grafik, Cabri 3D, Java applets Online) si nxënës dhe mësimdhënës të matematikës.</p>
8	<p>Hulumtimet në edukimin matematikor</p> <p>Ky kurs do të fokusohet në analizën e hulumtimeve në edukimin matematikor dhe rrjedhimet për mësimdhënien. Në mënyrë specifike do të shqyrtohen karakteristikat e hulumtimeve në fushën e edukimit matematikor, ndikimi i tyre në hartimin e kurrikulës,</p>

	të nxënit dhe mësimdhënien e matematikës. Nëpërmjet shqyrtimit të literaturës dhe hulumtimeve individuale nga fusha e edukimit matematikor do të shqyrtohet lidhjet mes hulumtimeve dhe praktikave mësimore për përmirësimin e mësimdhënies dhe të nxënit të matematikës.
9	<p>Mësimdhënia e gjeometrisë</p> <p>Ky kurs mbështet studentët për zhvillimin e të kuptuarit të çështjeve pedagogjike dhe matematike, që lidhen me të nxënit dhe mësimdhënien e gjeometrisë në klasat 6-12. Kursi do t'u mundësojë studentëve të lidhin aspektet teorike të mësimdhënies me praktikatat mësimore, duke u bazuar në hulumtimet e fundit për mësimdhënien e gjeometrisë dhe integrimin e teknologjisë në mësimdhënie.</p>
10	<p>Vlerësimi në matematikë</p> <p>Ky kurs diskuton një gamë të gjerë çështjesh, që lidhen me vlerësimin në lëndën e matematikës në të gjitha nivelet, duke përfshirë vlerësimin në klasë, shkollë, vlerësimet shtetërore (Provimi i arritshmërisë dhe i Maturës Shtetërore) dhe ato ndërkombëtare. Përveç kësaj, çështjet që lidhen me vlerësimin formativ, sumativ dhe vlerësimet alternative, do të diskutohen nga perspektiva kurrikulare dhe ajo e hulumtimeve në vend dhe në nivel ndërkombëtar.</p>
11	<p>Hulumtimi në veprim</p> <p>Ky kurs është planifikuar me qëllim të njohjes me hulumtimin në veprim, si një formë e kërkimit sistematik dhe si proces i reflektimit për praktikatat mësimore në lëndën e matematikës. Në kurs do të shqyrtohen karakteristikat themelore të hulumtimit në veprim dhe hapat e realizimit të një hulumtimi në veprim. Shqyrtimi kritik i literaturës do të shërbejë jo vetëm për identifikimin e problemeve në mësimdhënien dhe të nxënit e matematikës, por edhe në planifikimin e planeve të veprimit dhe të të gjithë hapave tjerë për implementimin e një projekti hulumtues. Gjatë kursit, studentët do të analizojnë një shumëllojshmëri të perspektivave të hulumtimit në veprim, bazën teorike, etikën, proceset dhe llojet e hulumtimit në veprim. Ata do të realizojnë një projekt të hulumtimit në veprim dhe do të prezantojnë rezultatet e atij projekti.</p>
12	<p>Statistika në arsim</p> <p>Ky kurs diskuton disa nga aspektet matematikore dhe shkencore të të dhënave empirike, ose të dhënave të bazuara në zgjidhjen e problemeve. Temat do të përfshijnë metodat për hartimin e eksperimenteve dhe anketimeve dhe analizën e të dhënave, duke përdorur modele statistikore. Shembujt do të ilustrojnë zbatimin e këtyre metodave në shkencat e edukimit në përgjithësi dhe në fushën e edukimit matematikor në veçanti.</p>

4. Specializimi: Master i Mësimdhënies në Fizikë

4.1. Qëllimi dhe profili

Specializimi Fizikë, në programin Master i Mësimdhënies Lëndore, si program ndërdisiplinar i studimeve pasuniversitare të organizuara në Universitetin e Prishtinës, është i projektuar për studentët, të cilët janë të interesuar për t'u përgatitur për mësimdhënie në lëndën e fizikës.

Qëllimi i tij, është ofrimi i arsimit të qëndrueshëm dhe zhvillimit profesional për mësimdhënësit e lëndës së fizikës. Në këtë kontekst, programi ofron edukim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi si dhe në lëndën e fizikës në veçanti.

Studentët do të marrin njohuri kryesore nga fusha e mësimdhënies bashkëkohore në lëndën e fizikës, do të zhvillojnë njohuritë, shkathtësitë si dhe kompetencat e tyre në këtë aspekt. Gjithashtu, atyre iu ofrohen mundësi që të zgjedhin kurse të ndryshme (zgjedhore) sipas preferencave dhe interesave personale, të cilat janë të ofruara në kuadër të këtij programi të studimit.

4.2.Rezultatet e të nxënit:

Me përfundimin e suksesshëm të programit të studimeve, studentët do të jenë në gjendje të:

- Shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës, nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
- Zbatojnë strategji të ndryshme të mësimdhënies, të të nxënit dhe të vlerësimit, si dhe qasje pedagogjike adekuate, duke ua përshtatur aktivitetet nevojave dhe interesave të individëve dhe të grupeve të nxënësve.
- Zotërojnë aftësi për të bërë hulumtime me bazë në shkollë/klasë, me qëllim të sigurimit të informacionit për përmirësimin e rezultateve të të nxënit dhe sigurimit të mjedisit të përshtatshëm për të gjithë nxënësit.
- Zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të të mësuarit dhe të burimeve të të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë.
- Demonstrojnë aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin, në funksion të mirëqenies së të gjithë nxënësve dhe zhvillimit të shkollës.
- Shqyrtojnë ndërlidhjen e legjislacionit dhe politikave arsimore të vendit, duke reflektuar për praktikën e tyre personale dhe zhvillimin e tyre profesional.
- Demonstrojnë të kuptuarit dhe aftësi për planifikim, zbatim dhe vlerësim efektiv të përmbajtjeve nga fizika, nëpërmjet zbatimit të strategjive të mësimdhënies me nxënësin në qendër, si dhe të nxënit e fizikës në klasë, në laborator dhe në natyrë (outdoor learning).
- Zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh.: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (përfshirë nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.
- Analizojnë lidhjen ndërmjet fushave të ndryshme të fizikës dhe në mënyrë efektive të arsyetojnë, komunikojnë dhe zbatojnë idetë në praktikën mësimore dhe fenomenet nga jeta e përditshme dhe fushat tjera lëndore.
- Ndërlidhin njohuritë teorike me punë eksperimentale në laborator, duke përdorur mjete bashkëkohore laboratorike, teknologjike, me qëllim të modelimit të mësimit më efektiv të lëndëve shkencore dhe zgjidhen e problemeve nga fusha e fizikës, duke përcaktuar qasje të ndryshme efektive për zgjidhjen e tyre.

4.3. Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies në Fizikë

VITI I PARË

SEMESTRI I

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Filozofi e edukimit	O	2+1	5
2.	Metodat e hulumtimit në arsim	O	2+2	6
3.	Psikologji e përgjithshme	O	2+1	5
4.	Mësimdhënia dhe të nxënit e fizikës I	O	2+2	6
5.	1. Kulturë shkrimi 2. Komunikimi në arsim	Z	2+1	4
6.	1. Edukimi për ndërmarrësi 2. Të nxënit interdisiplinar	Z	2+1	4
Gjithsej			12+8	30

SEMESTRI II

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Teori e mëimit dhe kurrikulës	O	2+1	5
2.	Vlerësimi në arsim	O	2+1	5
3.	Praktika pedagogjike I	O	3+0	5
4.	Mësimdhënia dhe të nxënit e fizikës II	O	2+2	5
5.	1. Politikat arsimore dhe legjislacioni 2. Mësimdhënia e diferencuar 3. Udhëheqja dhe ndryshimet në arsim	Z	2+1	5
6.	1. Edukimi mjedisor dhe zhvillimi i qëndrueshëm 2. Mësimdhënia e fizikës së energjive të rinovueshme	Z	2+1	5
Gjithsej			13+6	30

VITI I DYTË

SEMESTRI III

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Psikologji e zbatuar në mësimdhënie	O	2+1	4
2.	Puna laboratorike dhe eksperimentale në të nxënit e fizikës	O	2+2	5
3.	Praktika pedagogjike II	O	3+0	5
4.	Praktika bashkëkohore në edukimin inkluziv	O	2+1	5
5.	Vlerësimi i të nxënit në lëndën e fizikës	O	2+2	4
6.	1. Tendencat bashkëkohore në arsim 2. Vështirësitë në të nxënë 3. Zhvillimi profesional i mësimdhënësve	Z	2+1	4
7.	1. Të nxënit e fizikës në natyrë 2. Mësimdhënia dhe të nxënit e fizikës III	Z	2+1	4
Gjithsej			15+8	30

SEMESTRI IV

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Praktika pedagogjike III	O	3+0	5
2.	1. Hulumtimet në mësimdhënien e fizikës 2. Statistika në arsim	Z	2+1	5
3.	Mikroteza	O		20
Gjithsej			5+1	30

4.4.Përshkrimi për secilin kurs të specializimit

Përshkrimi për secilin kurs	
1	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e fizikës I</p> <p>Kursi fokusohet në përpjekjet për të gjetur dhe aplikuar mënyrat më efikase për të arritur qëllimet e përgjithshme dhe ato specifike të mësimdhënies dhe të nxënit në lëndën e fizikës, duke u bazuar në specifikat e dukurive natyrore. Temat e zgjedhura nga ky kurs kanë të bëjnë me një theks të veçantë në integrimin e leksioneve, eksperimenteve, teknologjisë informative, verifikimin dhe vlerësimin e njohurive të mekanikës, termodinamikës dhe akustikës. Vëmendje e posaçme do t'i kushtohet demonstrimit, të vërejturit dhe eksperimentit në mësimdhënien e fizikës, duke i ilustruar me shembuj konkretë. Në fushën e demonstrimit do të marrim shumë shembuj nga jeta e përditshme.</p>
2	<p>Edukimi për ndërmarrësi</p> <p>Në këtë kurs mundësohet përvetësimi e koncepteve bazë dhe i njohurive të avancuara në fushën e edukimit për aftësitë e nxënësve në ndërmarrje, aktivitete individuale. Praktikohen aktivitete me studentë lidhur me përgatitjen e planeve individuale, familjare e grupore. Hulumtohen burime të ndryshme të informacioneve për ndërmarrje të ndryshme dhe zhvillimin e kreativitetit në ndërmarrësi. Shtjellohet ndikimi i faktorëve të ndryshëm, që nxisin dhe zhvillojnë vetitë dhe kreativitetin e studentëve për ndërmarrësi në jetë. Do të ketë punime dhe projekte të ndryshme në aftësimin e përpilimit të planeve të biznesit familjar apo edhe të planeve për ide të ndryshme tjera profitprurëse. Projektimet mund të jenë nga; ndërmarrësia për ofrimin e shërbimeve në fushën e teknologjisë së informacioneve dhe shërbime tjera, ndërmarrësi në fushat prodhuese, ndërmarrësi në fushat mjedisore. Do aplikohen analiza të ndryshme të studimit të tipave të individëve(studentëve) qoftë në aspektin social, aspektin e aftësive menaxhuese dhe aspektin e vetive lidere të studentëve.</p>
3	<p>Te nxënit interdisiplinar në fizikë</p> <p>Studentë do të zotërojnë dituri për të treguar lidhjen e ngushtë të fizikës me të gjitha shkencat tjera. Fizika si shkencë fundamentale natyrore ka aplikim në shumë shkencat tjera. Ata do të mësojnë gjithashtu për kontributin që ka dhënë fizika në zhvillimin e shkencave të tjera, por edhe për mënyrën se si zhvillimi i shkencave të tjera ka ndikuar në zhvillimin e fizikës. Kursi adreson edhe konceptin e mësimin të integruar si parim i kurrikulës së re.</p>
4	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e fizikës II</p> <p>Kursi fokusohet në përpjekjet për të gjetur dhe aplikuar mënyrat më efikase për të arritur</p>

	<p>qëllimet e përgjithshme dhe ato specifike të mësimdhënies dhe të nxënimit në lëndën e fizikës, duke u bazuar në specifikat e dukurive natyrore dhe dokumenteve kurrikulare në Kosovë. Temat e zgjedhura nga ky kurs kanë të bëjnë me një theks të veçantë në integrimin e leksioneve, eksperimenteve, teknologjisë informative, verifikimin dhe vlerësimin e njohurive të elektricitetit, elektromagnetizmit dhe optikës. Vëmendje e posaçme do t'i kushtohet demonstrimit, të vërejturit dhe eksperimentit në mësimdhënien e fizikës, duke i ilustruar me shembuj konkretë. Në fushën e demonstrimit do të marrim shumë shembuj nga jeta e përditshme.</p>
5	<p>Edukimi mjedisor dhe zhvillimi i qëndrueshëm</p> <p>Edukimi mjedisor sot shërben si mekanizëm për të komplementuar aktivitetet e botës bashkëkohore për një sjellje më miqësore ndaj mjedisit dhe një zhvillim të qëndrueshëm. Me anë të këtij kursi studenti do të fitojë njohuritë bashkëkohore mbi edukimin mjedisor dhe zhvillimin e qëndrueshëm: konceptet kyçe mjedisore si: ndotja dhe pasojat e ndotjes, aktivitetet kryesore me ndikim në mjedis, presionet në mjedis dhe problemet globale mjedisore, mbi mekanizmat globalë, evropianë dhe nacionalë për mbrojtjen e mjedisit dhe njohuritë bazë mbi mjedisin e vendit tonë dhe problemet kryesore të tij, si dhe masat për ngritjen dhe përmirësimin e sjelljes mjedisore. Përmes kursit studentët do të aftësohen që të transferojnë njohuritë lidhur me mjedisin dhe mbrojtjen e tij tek nxënësit me të cilët punojnë, por në mënyrë indirekte edhe lidhur me ndikimin më të gjerë në familje dhe shoqëri për zhvillim të qëndrueshëm.</p>
6	<p>Mësimdhënia e fizikës së energjive të rinovueshme</p> <p>Kursi do t'u ofrojë studentëve përmbajtje thelbësore për strukturat e ardhshme të energjisë, për burimet alternative të energjisë, për karakteristikat dhe veçoritë qenësore të saj. Ata do të mësojnë, gjithashtu, për përdorimi i burimeve alternative, racionalizimin dhe kursimin e energjisë. Do të zotërojnë dituri për strukturat e ardhshme të energjisë, energjinë e hidrogjenit, energjinë e biomasës.</p>
7	<p>Puna laboratorike dhe eksperimentale në të nxënimit e fizikës.</p> <p>Fokusi qendror i kësaj lënde do të jetë eksperimenti, roli i tij në mësimdhënie dhe në të nxënë. Në parim, duke pasur parasysh karakterin eksperimental të fizikës, një pjesë e madhe e kësaj lënde do të trajtojë metodologjinë e ndërtimit dhe prezantimit të eksperimentit për të gjithë kapitujt e fizikës. Në kuadër të saj do trajtohet një nga metodat bashkëkohore për shkencat natyrore e njohur si SEA, e cila pikënisje të orës mësimore në fillim të çdo kapitulli, e ka eksperimentin fillestar. Roli i mësimdhënësit sipas kësaj metodologjie më tepër është ndihmues, kurse aktor kryesorë të orës janë nxënësit.</p>
8	<p>Vlerësimi i të nxënimit në lëndën e fizikës</p>

	<p>Kursi do të fokusohet në shqyrtimin e vlerësimit shikuar nga këndi etik dhe psikologjik, ndërlidhjen e vlerësimit me të nxënit, llojet e vlerësimit, vlerësimin e vazhdueshëm në klasë, vlerësimin formativ, diagnostik dhe sumativ, zbatimin e vlerësimeve të standardizuara kombëtare dhe ndërkombëtare, vlerësimin e programeve, vlerësimin përmes portofolios, vlerësimin e punimeve të shkruara, etj. Ata do të mësojnë se si të përdorin këta tipa të vlerësimit të njohurive dhe aftësive në të mësuarit e fizikës, ndërsa fokus i veçantë do t'i kushtohet studimit të vlerësimeve ndërkombëtare si TIMMS dhe PISA në fushën e shkencave dhe lidhjes së tyre me punën e mësimit në shkollë.</p>
9	<p>Të nxënit e fizikës në natyrë</p> <p>Studentët do të fitojnë njohuritë bashkëkohore mbi natyrën dhe ndërlidhjen e njeriut me natyrën, evolucionin e natyrës dhe pozitën e njeriut në natyrë. Do të zotërojnë dituri për ligjshmëritë e natyrës, për konceptet kryesore të natyrës. Do të mësojnë për të mirat materiale që merr njeriu nga natyra dhe si ndikon ai në të, komponentët përbërës të natyrës, si: lëvizjet e trupave, dukuritë atmosferike, etj.</p>
10	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e fizikës III</p> <p>Kursi fokusohet në përpjekjet për të gjetur dhe aplikuar mënyrat më efikase për të arritur qëllimet e përgjithshme dhe specifike të mësimdhënies dhe të nxënit në lëndën e fizikës bashkëkohore, duke u bazuar në specifikat e lëndës. Studentëve do t'u ofrohen përmbajtje thelbësore për rregullat, ligjet dhe parimet themelore të lëvizjeve të trupave qiellorë. Kursi synon që studentët të zotërojnë dituri për materialet moderne (kristalet e lëngëta, koloidet), materialet qeramike, polimere dhe kompozite. Kursi shqyrton edhe mësimin për përdorimin e aparaturave më të avancuara elektronike.</p>
11	<p>Hulumtimet në mësimdhënien e fizikës</p> <p>Ky kurs do të fokusohet në analizën e hulumtimeve në fizikë dhe rrjedhimet e tyre për mësimdhënien. Në mënyrë më specifike, do të shqyrtohen karakteristikat e hulumtimeve në fushën e fizikës, ndikimi i tyre në hartimin e kurrikulës së fizikës, të nxënit dhe mësimdhënien e fizikës. Kursi synon që studentët të zotërojnë dituri për hulumtimet në fushën e mësimdhënies dhe të nxënit e fizikës, si dhe të mësojnë për metodologjinë e hulumtimit, planifikimin, si dhe identifikimin e problemeve të hulumtimit në aspektet e mësimdhënies së fizikës, duke përfshirë edhe ndërlidhjen me lëndët e tjera të fushës së shkencave.</p>

5. Specializimi: Master i Mësimdhënies në Biologji

5.1. Qëllimi dhe profili

Specializimi Biologji, në programin Master i Mësimdhënies Lëndore, si program ndërdisiplinar i studimeve pasuniversitare të organizuara në Universitetin e Prishtinës, është i projektuar për studentët të cilët janë të interesuar për t'u përgatitur për mësimdhënie në lëndën e biologjisë.

Qëllimi i tij është që të ofrojë arsim të qëndrueshëm dhe zhvillimi profesional për mësimdhënësit e lëndës së biologjisë. Në këtë kontekst, programi ofron edukim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi, si dhe në lëndën e biologjisë në veçanti.

Studentët do të marrin njohuri kryesore nga fusha e mësimdhënies bashkëkohore në lëndën e biologjisë, do të zhvillojnë njohuritë, shkathtësitë, si dhe kompetencat e tyre në këtë aspekt. Gjithashtu, atyre iu ofrohen mundësi që të zgjedhin kurse të ndryshme (zgjedhore) sipas preferencave dhe interesave personale, të cilat janë të ofruara në kuadër të këtij programi të studimit.

5.2. Rezultatet e të nxënit:

- Të shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës, nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
- Të krijojnë mjedis të përshtatshëm të të nxënit për të gjithë nxënësit, bazuar në të kuptuarit e raporteve midis teorive pedagogjike dhe praktikës së mësimdhënies.
- Të zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të të mësuarit dhe të burimeve të të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë.
- Të zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh.: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (përfshirë nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.
- Të demonstrojnë të kuptuarit dhe aftësi për planifikim, zbatim dhe vlerësim efektiv të përmbajtjeve nga biologjia, nëpërmjet zbatimit të strategjive të mësimdhënies me nxënësin në qendër, si dhe të nxënit e biologjisë në klasë, në laborator dhe në natyrë (outdoor learning).
- Të reflektojnë në mënyrë kritike, analizojnë dhe vlerësojnë teoritë, metodologjitë dhe praktikatat e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe mësimdhënies së biologjisë në veçanti.
- Të analizojnë lidhjen ndërmjet fushave të ndryshme biologjike (biologji bimore, animale dhe humane) dhe në mënyrë efektive të arsyetojnë, komunikojnë dhe zbatojnë idetë në praktikën mësimore dhe fenomenet nga jeta e përditshme dhe fushat tjera lëndore.
- Të zotërojnë aftësi për të modeluar, formuluar dhe për të zgjidhur probleme nga fusha e biologjisë, duke përcaktuar qasje të ndryshme efektive për zgjidhjen e tyre.
- Të demonstrojnë aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin, në funksion të mirëqenies së të gjithë nxënësve, zhvillimit të shkollës dhe avancimit të arsimit në vend.
- Të shqyrtojnë ndërlidhjen e legjislacionit dhe politikave arsimore të vendit, duke reflektuar për praktikatat e tyre personale dhe zhvillimin e tyre profesional.

5.3. Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies në Biologji

VITI I PARË

SEMESTRI I

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Filozofi e edukimit	O	2+2	5
2.	Metodat e hulumtimit në arsim	O	2+2	6
3.	Psikologji e përgjithshme	O	3+1	5
4.	Mësimdhënia dhe të nxënit e biologjisë I	O	2+2	6
5.	1. Kulturë shkrimi 2. Komunikimi në arsim	Z	2+1	4
6.	1. Historiku i zhvillimit të mendimit biologjik 2. Të nxënit interdisiplinar në biologji	Z	2+1	4
Gjithsej			13+9	30

SEMESTRI II

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Teori e mësimit dhe kurrikulës	O	3+1	5
2.	Vlerësimi në arsim	O	3+1	5
3.	Mësimdhënia dhe të nxënit e biologjisë II	O	2+2	5
4.	Praktika pedagogjike I	O	3+0	5
5.	1. Politikat arsimore dhe legjislacioni 2. Mësimdhënia e diferencuar 3. Udhëheqja dhe ndryshimet në arsim	Z	2+1	5
6.	1. Edukimi mjedisor dhe zhvillimi i qëndrueshëm 2. Edukimi për ndërmarrësi	Z	2+1	5
Gjithsej			15+6	30

VITI I DYTË

SEMESTRI III

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Psikologji e zbatuar në mësimdhënie	O	2+2	5
2.	Puna laboratorike dhe eksperimentale në të nxënit e biologjisë	O	2+2	4
3.	Praktika pedagogjike II	O	3+0	5
4.	Praktika bashkëkohore në edukimin inkluziv	O	2+2	4
5.	Vlerësimi dhe reflektimi në lëndën e biologjisë	O	2+1	4
6.	1. Tendencat bashkëkohore në arsim 2. Vështirësitë në të nxënë 3. Zhvillimi profesional i mësimdhënësve	Z	2+1	4
7.	1. Të nxënit e biologjisë në natyrë 2. Trashëgimia natyrore dhe zonat e mbrojtura	Z	2+2	4
Gjithsej			15+10	30

SEMESTRI IV

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Praktika pedagogjike III	O	3+0	5
2.	1. Hulumtimet në mësimdhënien e biologjisë 2. Statistika në arsim	Z	2+1	5
3.	Teza e masterit	O		20
Gjithsej			5+1	30

5.4.Përshkrimi për secilin kurs të specializimit

Përshkrimi për secilin kurs	
1	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e biologjisë I</p> <p>Fokusi i këtij kursi është të pajisen studentët me njohuri rreth përdorimit të metodave themelore të mësimdhënies, në mënyrë që të arrijnë objektivat mësimore në lëndët shkollore biologjike. Kursi i ndihmon studentëve të marrin njohuritë e nevojshme mbi kompetencat (njohuritë dhe shkathtësitë) për mësimdhënien e biologjisë në nivelet e ndryshme kurrikulare të sistemit kombëtar arsimor.</p>
2	<p>Historiku i zhvillimit të mendimit biologjik</p> <p>Ky kurs do të fokusohet në historinë dhe zhvillimin e shkencës së biologjisë, disiplinave kryesore të saj, si dhe rolin e saj në zhvillimin e shoqërisë. Kursi shqyrton tema të historisë së biologjisë deri në ditët e sotme, duke përfshirë analiza filozofike të këtyre zhvillimeve. Fokusi kryesor do të jetë në të kuptuarit se si biologët e së kaluarës kanë menduar dhe punuar për zhvillimet biologjike, dhe si kanë përdorur teori të reja dhe metoda praktike. Kujdes do t'i kushtohet aplikimeve praktike të biologjisë moderne dhe konteksteve më të mëdha sociale, ekonomike dhe kulturore, si dhe lidhja e saj me fusha të tjera të tilla si fizika, kimia dhe mjekësia. Ky kurs është i dizajnuar për të zhvilluar aftësinë e studentit për të kuptuar burimet primare të kthesave historike në shkencat biologjike dhe për të aplikuar idetë shkencore për përshkrimin dhe shpjegimin e ngjarjeve historike.</p>
3	<p>Të nxënit interdisiplinar në biologji</p> <p>Biologjia si shkencë studion jetën e gjallë, përmes njohjes së të gjitha proceseve jetësore dhe aspekteve fiziko-kimike të zhvillimit të saj. Si rezultat i tendencës moderne të unifikimit të njohurive shkencore dhe hulumtimit, ka pasur një mbivendosje të fushës së biologjisë me disiplina të tjera shkencore. Parimet moderne të tjera të shkencave si ato të kimisë, fizikës, gjeografisë, teknologjisë etj., janë të integruara me ato të biologjisë në disiplina të tilla të përbashkëta si: biokimi, biogjeografi, biofizikë dhe bioteknologji. Në kurs studentët do të njihen me parimet bazë të ndarjeve të disiplinave të biologjisë, dallimet dhe ngjashmëritë e disiplinave kryesore të biologjisë dhe fushat e hulumtimit të tyre, ndër lidhjen e biologjisë me shkencat dhe disiplinat e tjera, si dhe përfitimet nga kjo, duke adresuar edhe konceptin e mësimin të integruar si koncept i Kornizës Kurrikulare.</p>
4	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e biologjisë II</p> <p>Kursi ofron për studentët të kuptuarit e qasjeve dhe metodave të ndryshme të mësimdhënies në biologji, duke aplikuar teori të ndryshme të të nxënit dhe</p>

	<p>mësimdhënies. Studentët do të jenë në gjendje të përgatisin planet afatgjata dhe afatshkurtra për mësimdhënien e biologjisë; dizajnojnë, zbatojnë dhe vlerësojnë një mësim të biologjisë, duke përdorur burimet e parapërgatitura dhe të bëra vetë të mësimdhënies, si dhe teknologjitë e komunikimit dhe informimit.</p>
5	<p>Edukimi mjedisor dhe zhvillimi i qëndrueshëm</p> <p>Edukimi mjedisor sot shërben si mekanizëm për të komplementuar aktivitetet e botës bashkëkohore për një sjellje më miqësore ndaj mjedisit dhe një zhvillim të qëndrueshëm. Në kurs studenti do të fitojë njohuritë bashkëkohore mbi edukimin mjedisor dhe zhvillimin e qëndrueshëm: konceptet kyçe mjedisore si: ndotja dhe pasojat e ndotjes, aktivitetet kryesore me ndikim në mjedis, presionet në mjedis dhe problemet globale mjedisore, mbi mekanizmat globalë, evropianë dhe nacionalë për mbrojtjen e mjedisit dhe njohuritë bazë mbi mjedisin e vendit tonë, problemet kryesore të tij, si dhe masat për ngritjen dhe përmirësimin e sjelljes mjedisore.</p> <p>Përmes kursit studentët do të aftësohen që të transferojnë njohuritë lidhur me mjedisin dhe mbrojtjen e tyre tek nxënësit, me të cilët punojnë, por në mënyrë indirekte edhe ndikimin më të gjerë në familje dhe shoqëri për zhvillim të qëndrueshëm.</p>
6	<p>Edukimi për ndërmarrësi</p> <p>Në këtë lëndë mundësohet përvetësimi e koncepteve bazë dhe i njohurive të avancuara në fushën e edukimit për aftësitë e nxënësve në ndërmarrje, aktivitete individuale. Praktikohen aktivitete me studentë lidhur me përgatitjen e planeve individuale, familjare e grupore. Hulumtohen burime të ndryshme të informacioneve për ndërmarrje të ndryshme dhe zhvillimin e kreativitetit në ndërmarrësi. Shtjellohet ndikimi i faktorëve të ndryshëm të ndryshëm, që nxisin dhe zhvillojnë vetitë dhe kreativitetin e studentëve për ndërmarrësi në jetë. Bëhen punime dhe projekte të ndryshme në aftësimin e përpilimit të planeve të biznesit familjar apo edhe të planeve për ide të ndryshme tjera profitprurëse. Projektimet mund të jenë nga; ndërmarrësi për ofrimin e shërbimeve në fushën e teknologjisë së informacioneve dhe shërbime tjera, ndërmarrësi në fushat prodhuese, ndërmarrësi në fushat mjedisore. Do të ketë analiza të ndryshme të studimit të tipave të individëve (studentëve) qoftë në aspektin social, aspektin e aftësive menaxhuese dhe aspektin e vetive lidere të studentëve.</p>
7	<p>Puna laboratorike dhe eksperimentale në të nxënit e biologjisë</p> <p>Kursi i biologjisë nuk mund të mësohet me sukses dhe në mënyrë efikase vetëm në klasë të rregullt. Ky kurs ofron sfond teorik dhe njohuri praktike për udhëzim, mësim dhe vlerësim të punës laboratorike dhe eksperimentale në të mësuarit biologji. Kursi i ofron studentit njohuri, se si një eksperiment dizajnohet në laboratorin e biologjisë edhe jashtë tij, si të menaxhohet dhe vlerësohet puna e bërë nga nxënësit në punën laboratorike eksperimentale dhe si të zbatohen masat e sigurisë gjatë punës</p>

	eksperimentale në laborator.
8	<p>Vlerësim dhe reflektimi në lëndën e biologjisë</p> <p>Ky kurs i pajis studentët me njohuri dhe të kuptuar mbi tre tipa të vlerësimit (formativ, diagnostik dhe sumativ) në lëndët shkencore dhe biologjike. Ata do të mësojnë se si t'i përdorin këta tipa të vlerësimit të njohurive dhe aftësive në të mësuarit e biologjisë. Ata do të kuptojnë rezultatet e testeve të standardizuara kombëtare dhe ndërkombëtare për të verifikuar të arriturat e nxënësve siç është: PISA për shkencë, TIMSS (Trendet në Studimin Ndërkombëtar të Materimatikës dhe Shkencës), përdorimin e teknikave të ndryshme për vetëvlerësim dhe reflektim në mësimdhënien dhe të mësuarit e biologjisë.</p>
9	<p>Të nxënit e biologjisë në natyrë</p> <p>Kursi është një nga disiplinat, përmes të cilit studentët do të fitojnë njohuritë bashkëkohore mbi natyrën dhe ndërlidhjen e njeriut me natyrën, evolucionin e natyrës dhe pozitën e njeriut në natyrë. Do të diskutohet rreth vlerave që merr njeriu nga natyra, si ndikon ai në të dhe rreth komponentëve përbërës të natyrës, si: bimët, shtazët, mikroorganizmat, ekosistemet dhe bimët kryesore. Do të analizohen dhe studiohen, vlerat e trashëgimisë natyrore botërore dhe të vendit tonë, zonat më atraktive të Kosovës për vizita/ekskursione. Studenti do të kultivojë dhe përcjellë dobite e ecjes në natyrë, alpinizmit, turizmit natyror, aktiviteteteve për ruajtjen e natyrës si: kampanjat e pastrimit, gjelbërimit, etj.</p>
10	<p>Trashëgimia natyrore dhe zonat e mbrojtura</p> <p>Kursi, është një nga disiplinat, përmes të cilit studentët do të fitojnë njohuritë bashkëkohore mbi trashëgiminë natyrore që koncentrohet brenda zonave të mbrojtura natyrore, por edhe jashtë tyre. Për më tepër, studentët do fitojnë njohuritë mbi konceptin e zonave të mbrojtura natyrore, kategoritë ndërkombëtare dhe kombëtare të zonave të mbrojtura, përfitimet ekonomike, turistike, shkencore edukative dhe rekreative nga zonat e mbrojtura, konventat ndërkombëtare dhe ligjet për mbrojtjen e natyrës, zonat e mbrojtura ndërkufitare dhe rrjetin e zonave të mbrojtura në Kosovë.</p>
11	<p>Hulumtimet në mësimdhënien e biologjisë</p> <p>Ky kurs do të fokusohet në analizën e hulumtimeve në mësimdhënien dhe të nxënit e biologjisë dhe rrjedhimet e tyre për mësimdhënien. Në mënyrë më specifike, do të shqyrtohen karakteristikat e hulumtimeve në fushën e biologjisë, ndikimi i tyre në hartimin e kurrikulës së biologjisë, të nxënit dhe mësimdhënien e biologjisë. Nëpërmjet shqyrtimit të literaturës dhe hulumtimeve individuale nga fusha e biologjisë, do të shqyrtohet lidhjet mes hulumtimeve dhe praktikave mësimore për përmirësimin e mësimdhënies dhe të nxënit e lëndës së biologjisë.</p>

6. Specializimi: Master i Mësimdhënies në Kimi

6.1. Qëllimi dhe profili

Specializimi Kimi, në programin Master i Mësimdhënies Lëndore, si program ndërdisiplinar i studimeve pasuniversitare të organizuara në Universitetin e Prishtinës. Programi është i projektuar për studentët që janë të interesuar për t'u përgatitur për mësimdhënie në lëndën e kimisë.

Qëllimi i tij, është ofrimi i arsimit të qëndrueshëm dhe zhvillimit profesional për mësimdhënësit e lëndës së kimisë. Në këtë kontekst, programi ofron edukim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi si dhe në lëndën e kimisë në veçanti.

Studentët do të marrin njohuri kryesore nga fusha e mësimdhënies bashkëkohore në lëndën e kimisë, do të zhvillojnë njohuritë, shkathhtësitë si dhe kompetencat e tyre në këtë aspekt. Gjithashtu, atyre iu ofrohen mundësi që të zgjedhin kurse të ndryshme (zgjedhore) sipas preferencave dhe interesave personale, të cilat janë të ofruara në kuadër të këtij programi të studimit.

6.2.Rezultatet e të nxënit:

- Shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
- Krijojnë mjedis të përshtatshëm të të nxënit për të gjithë nxënësit, bazuar në të kuptuarit e raporteve midis teorive pedagogjike dhe praktikës së mësimdhënies.
- Zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të të mësuarit dhe të burimeve të të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë.
- Zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (duke përfshirë edhe nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.
- Demonstrtojnë të kuptuarit dhe aftësi për planifikim, zbatim dhe vlerësim efektiv të përmbajtjeve nga kimia nëpërmjet zbatimit të strategjive të mësimdhënies me nxënësin në qendër.
- Reflekttojnë në mënyrë kritike, analizojnë dhe vlerësojnë aspektet teorike, metodologjitë dhe praktikatat e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe mësimdhënies së kimit në veçanti.
- Analizojnë lidhjen ndërmjet fushave të ndryshme nga kimia dhe, në mënyrë efektive, arsyetojnë, komunikojnë dhe i zbatojnë idetë shkencore nga kimia në praktikën mësimore dhe fenomenet nga jeta e përditshme dhe fushat e tjera lëndore.
- Zotërojnë aftësi për të modeluar, formuluar dhe për të zgjidhur probleme nga kimia, duke përcaktuar qasje të ndryshme efektive për zgjidhjen e tyre.
- Demonstrtojnë aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin, në funksion të mirëqenies të të gjithë nxënësve, zhvillimit të shkollës dhe avancimit të arsimit në vend.
- Shqyrtojnë ndërlidhjen e legjislacionit dhe politikave arsimore të vendit, duke reflektuar për praktikatat e tyre personale dhe zhvillimin e tyre profesional.

6.3.Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies në Kimi

VITI I PARË

SEMESTRI I

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Filozofi e edukimit	O	2+1	5
2.	Metodat e hulumtimit në arsim	O	2+2	6
3.	Psikologji e përgjithshme	O	2+1	5
4.	Mësimdhënia dhe të nxënit e kimisë I	O	2+2	6
5.	1. Kulturë shkrimi 2. Komunikimi në arsim	Z	2+1	4
6.	1.Kimia e gjelbër e qëndrueshme për mësimdhënësit 2. Të nxënit interdisiplinar në kimi	Z	2+1	4
Gjithsej			12+8	30

SEMESTRI II

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Teori e mësimit dhe e kurrikulës	O	2+1	5
2.	Vlerësimi në arsim	O	2+1	5
3.	Praktika pedagogjike I	O	3+0	5
4.	Eksperimente në mësimdhënien e kimisë I	O	2+2	5
5.	1. Politikat arsimore dhe legjislacioni 2. Mësimdhënia e diferencuar 3. Udhëheqja dhe ndryshimet në arsim	Z	2+1	5
6.	1. Hulumtimi në mësimdhënien e kimisë 2. TIK në edukimin nga kimia	Z	2+1	5
Gjithsej			15+6	30

VITI I DYTË

SEMESTRI III

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Psikologji e zbatuar në mësimdhënie	O	2+1	4
2.	Mësimdhënia dhe të nxënit e kimisë II	O	2+2	5
3.	Praktika pedagogjike II	O	3+0	5
4.	Eksperimentet në mësimdhënien e kimisë II	O	2+1	4
5.	Praktika bashkëkohore në edukimin inkluziv	O	2+1	4
6.	1. Tendencat bashkëkohore në arsim 2. Vështirësitë në të nxënë 3. Zhvillimi profesional i mësimdhënësve	Z	2+1	4
7.	1. Edukimi mjedisor dhe për zhvillim të qëndrueshëm 2. Natyra e trefishtë e koncepteve kimike	Z	2+1	4
Gjithsej			15+7	30

SEMESTRI IV

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Praktika pedagogjike III	O	3+0	5
2.	1. Vlerësimi në edukimin nga kimia 2. Statistika në arsim	Z	2+1	5
3.	Teza e masterit	O		20
Gjithsej			5+1	30

6.4. Përshkrimi për secilin kurs të specializimit

Përshkrimi për secilin kurs	
1	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e kimisë I</p> <p>Në këtë kurs do të shpalosen bazat e hartimit të kurrikulës për mësimdhënien e kimisë. Kursi do t'i pajisë studentët me njohuritë kurrikulare dhe pedagogjike të nevojshme, që ata të arrijnë të kuptojnë nevojat e nxënësve të shkollave të mesme të ulëta dhe të larta për mësimnxënie efektive nga kimia përbrenda dhe rreth përmbajtjes mësimore. Rëndësi të veçantë për diskutim do të kenë strategjitë dhe metodat aktuale të mësimdhënies për të nxënit e kimisë në shkollat e mesme të ulëta dhe të larta, si dhe qasjet e reja relevante për mësimdhënien e kimisë, duke u bazuar në dokumentet kurrikulare në Kosovë. Midis çështjeve të tjera që do të diskutohen në kontekst të mësimdhënies nga kimia janë: teoritë e mësimdhënies, stilet e të mësuarit, zgjidhja e problemeve, keqkuptimet, puna laboratorike, roli i punës laboratorike në të mësuarit efektiv dhe demonstrime të tjera të mësimdhënies dhe të nxënit nga kimia.</p>
2	<p>Kimia e gjelbër e qëndrueshme për mësimdhënësit</p> <p>Ky kurs do të diskutojë qëndrueshmërinë në edukim nga perspektiva e kimisë së gjelbër. Kimi e gjelbër është shkenca e krijimit të produkteve të sigurta, efikase të energjisë dhe jotoksike dhe ofron rrugë drejt zgjidhjes së problemeve mjedisore me të cilat shoqëria jonë përballet. Mësimdhënësit e kimisë luajnë një rol qendror në zhvillimin e njohurive dhe pajisjen shoqërisë me mjetet e nevojshme për të plotësuar, jo vetëm nevojat tona për energji, ujë të pastër dhe ushqim, por për të adresuar sfidat e mëdha, për të mbrojtur shëndetin e njeriut dhe mjedisin. Ky kurs fillon me një hyrje në parimet e kimisë së gjelbër dhe pastaj me anë të projekteve përqendrohet në eksplorimin dhe krijimin e planprogrameve dhe materialeve për një mësimdhënie për kiminë e gjelbër. Do të paraqiten burimet arsimore që janë dëshmuar që sjellin konceptet e kimisë së gjelbër për nxënësit e shkollave të mesme të ulëta dhe të larta. Këto planprograme janë projektuar për t'u integruar në kurrikulën e tanishme dhe për të përmbushur standardet kombëtare të arsimit në shkencë dhe disiplinat lidhëse. Përveç kësaj, qëndrueshmëria është një aktivitet ndërdisiplinor dhe sigurisht do të trajtojë dhe parimet e kimisë së gjelbër, që janë duke u përdorur për të siguruar një platformë për një qasje bashkëpunuese ndaj qëndrueshmërisë.</p>
3	<p>Të nxënit interdisiplinor në kimi</p> <p>Ky kurs ka për qëllim të ndërlihdë konceptet themelore shkencore të jetës përreth nesh, dhe të vërë në pah se si kimia i shpjegon shumë nga këto fenomene që ndodhin. Kimia, po ashtu, është shkencë që ka kontribut edhe në shkencat e tjera,</p>

	<p>duke ndikuar në zhvillimin e hovshëm të tyre dhe duke i bërë të suksesshme në studime eksperimentale. Si, p.sh. në biologji, kimia shpjegon se si reaksionet zhvillohen në çdo organizëm. Po ashtu, kimia shpjegon lidhshmërinë në mes të kafshëve dhe bimëve, duke e ilustruar me ciklin oksigjen-karbon. Fizika është shkencë që merret me lëvizjen, forcën dhe energjinë, mirëpo kur lëvizja dhe forca e një objekti varen nga sasia e substancës, atëherë këtu vihet në pah lidhshmëria me kiminë.</p>
4	<p>Ekspërimentet në mësimdhënien e kimisë I</p> <p>Ky kurs ka për qëllim t'i pajisë mësimdhënësit e ardhshëm me një makro-eksperiencë në transmetimin e eksperimenteve laboratorike, demonstrimin e tyre dhe përdorimin e strategjive të mësimdhënies nëpërmjet eksperimentit. Kursi ofron një qasje interaktive të eksperimenteve me përmbajtje tematike të ndryshme nga lënda e kimisë (kimi të përgjithshme, inorganike, analitike dhe fizike). Ekspërimentet nga ky kurs dhe objektivat e aktiviteteve, do të sfidojnë dhe motivojnë studentët, duke iu dhënë një mundësi të drejtpërdrejtë për të fituar aftësi/shkathtësi shkencore të mësimdhënies dhe të nxënit, të cilat mund t'i marrë me vete në klasë. Qëllimi i kursit është që të aftësojmë mësimdhënësit të ardhshëm, të cilët jo vetëm që do të mësojnë se si të transmetojnë një eksperiment në kimi, por edhe ta transmetojnë atë me një argëtim/dëfrim në të njëjtën kohë, të zhvillojnë shkathtësi efektive dhe aftësi për ta komunikuar shkencën për audiencë të ndryshme, e sidomos për fëmijët e shkollave të mesme të ulëta dhe të larta, në rrethana të ndryshme dhe të shumëllojshme.</p>
5	<p>Hulumtimi në mësimdhënien e kimisë</p> <p>Ky kurs në përgjithësi është një studim i bazës teorike të hulumtimit në edukimin nga kimia. Në thellësi kursi ka dy qëllime: së pari, të përgatisë studentët, mësimdhënësit të ardhshëm të ndërmarin hulumtim në veprim në klasat e tyre dhe njëkohësisht më formalisht të studiojnë praktikën e tyre të mësimdhënies; së dyti, të përgatisë mësimdhënësit që në mënyrë kritike do të lexojnë literaturën primare dhe të jenë në gjendje të vlerësojnë cilësinë e hulumtimit/studimit që lexojnë. Kursi do të ketë qasje të drejtpërdrejtë në zhvillimin e shkathtësive për mbledhjen e të dhënave dhe analizimin e tyre, shkathtësi që mësimdhënësit mund t'i përdorin për të studiuar praktikën e veta të mësimdhënies, duke vepruar në mjedise të ndryshme të mësimdhënies dhe të nxënit nga kimia. Një nga produktet kryesore të kursit do të jetë një projekt-hulumtim në veprim, ku studenti do të hetojë çështje me interes për praktikën si mësimdhënësi. Ky projekt do të përfshijë propozimin, zhvillimin e instrumenteve dhe metodave, mbledhjen e të dhënave dhe analizave preliminare.</p>
6	<p>TIK në edukimin nga kimia</p>

Kursi do të fokusohet në rolin e teknologjisë në përmirësimin e mësimdhënies së kimisë dhe do të sigurojë njohuri themelore të formave të mësimit elektronik. Studenti do të fitojë njohuri metodologjike dhe praktike dhe aftësitë për hartimin dhe zbatimin e programeve themelore për të krijuar materiale interaktive të mësimdhënies multimediale të kimisë. Gjatë këtij kursi studentët do të jenë të udhëzuar në dizajnimin e një njësie multimediale të mësimdhënies interaktive, të vlerësojnë produktet e tyre dhe të kolegëve të tyre dhe, për më tepër, ata do të dinë se si të zbatojnë kriteret për vlerësimin dhe hartimin efektiv të materialeve multimediale. Fokusi do të jetë në ngritjen e vetëdijes kompjuterike në përgjithësi, prodhimin dhe prezantimin e përmbajtjes së web-faqeve, bazat e punës me programet për vizatimet e nevojshme për mësimdhënie nga kimia, animacione, filma. Njohuritë dhe aftësitë e fituara nga studenti do të zbatohen në mënyrë të veçantë në këtë kurs, duke u hartuar prej tyre një projekt i pavarur individual apo grupor, duke pasur vëmendjen te themelet për futjen e formave bashkëkohore të mësimdhënies dhe të nxënit nga kimia.

7 Mësimdhënia dhe të nxënit e kimisë II

Ky kurs do të vazhdojë të shqyrtojë problemet kurrikulare të mësimdhënies dhe të nxënit nga kimia për shkollat e mesme të ulëta dhe të larta. Modele për shqyrtim, duke përfshirë analizë të situatës, diskriminim të problemeve dhe formulimin e tyre, zhvillimet alternative, dhe pasojat e pritshme, do të zhvillohen dhe do të ilustron. Këto modele do të vihet në kontrast me përshkrimet dhe planifikimet e tjera të kurrikulës. Çdo student do të ketë mundësi të përshkruajë në formë sistematike formulimin e një problemi të kurrikulës dhe një plan të veprimit për zgjidhjen e atij problemi. Njëkohësisht, në këtë kurs, do të ofrojmë një mundësi për të zhvilluar plane mësimore, të cilat do të zhvillojnë të kuptuarit e studentëve për një të nxënë të suksesshëm të nxënësve të shkollave të mesme të ulëta dhe të larta. Do të dëgjojmë zërin kritik të tyre dhe përfshirjen e studentëve në ndryshimet që duhet të ndodhin në shkollë. Mësimdhënësit e ardhshëm gjatë këtij kursi do të mësojnë të mendojnë me shumë kujdes për atë që përbën sot, dhe duhet të përbëjë kurrikula nga lënda e kimisë dhe të bashkëpunojnë në hartimin e kurrikulës, në organizimin e mësimdhënies dhe të nxënit nga kimia në klasë, shkollë dhe komunitetet.

8 Eksperimentet në mësimdhënien e kimisë II

Kursi *Eksperimentet në mësimdhënien e kimisë II* do të fokusohet në eksperimente dhe aktivitete laboratorike nga fusha e kimisë organike. Kursi do të shpallë të gjithë përmbajtjet nga fusha e kimisë organike që përfshijnë tekste shkollore nga klasa e 6-të deri në klasën e 12-të, duke dhënë zgjidhje të problemeve laboratorike, këshilla dhe teknika të mësimdhënies në laborator si mbështetje e të mësuarit teorik

të kimisë organike. Gjatë këtij kursi studenti do të ketë mundësi, që përmes aktiviteteve laboratorike, të përmirësojnë shkathtësitë e të menduarit kritik dhe shkathtësitë për zgjidhjen e problemeve e në të njëjtën kohë të hulumtojnë parime të mësimdhënies në fushën e kimisë. Përveç kësaj, fokus i veçantë do t'u kushtohet metodave shkencore të mësimdhënies, që kanë të bëjnë me përmirësimin e shkathtësive të vëzhgimit, demonstrimeve laboratorike, aktiviteteve të mësimdhënies dhe të nxënies përmes laboratorit, si dhe strategjitë e mësimdhënies të tilla si: demonstrimet në heshtje, aftësia për të shpjeguar ngjarjet që hasim në mospërputhje me vetitë fizike apo kimike dhe atë që është shpjeguar në klasë, si dhe strategjitë për zgjidhjen e problemeve të mësimdhënies nga kimia.

9 Edukimi mjedisor për zhvillim të qëndrueshëm

Edukimi mjedisor sot shërben si mekanizëm për të komplementuar aktivitetet e botës bashkëkohore për një sjellje më miqësore ndaj mjedisit dhe një zhvillim të qëndrueshëm. Përmes këtij kursi studenti do të përvetësojë njohuritë bashkëkohore mbi edukimin mjedisor dhe zhvillimin e qëndrueshëm, konceptet themelore mjedisore, si: ndotja dhe pasojat e ndotjes, aktivitetet kryesore me ndikim në mjedis, presionet në mjedis dhe problemet globale mjedisore, mbi mekanizmat globalë, evropianë dhe nacionalë për mbrojtjen e mjedisit dhe njohuritë bazë mbi mjedisin e vendit tonë dhe problemet kryesore të tij, si dhe masat për ngritjen e dhe përmirësimin e sjelljes mjedisore.

Përmes kursit studentët do të aftësohen që të transferojnë te nxënësit me të cilët punojnë njohuritë lidhur me mjedisin dhe mbrojtjen e tij, por në mënyrë indirekte edhe një ndikim më të gjerë në familje dhe shoqëri për zhvillim të qëndrueshëm.

10 Natyra e trefishtë e koncepteve kimike

Ky kurs do të paraqesë dhe analizojë natyrën e trefishtë të koncepteve shkencore në nivel makroskopik, submikroskopik dhe simbolik. Pasi rëndësia e natyrës së trefishtë të koncepteve shkencore do të përcaktohen dhe diskutohen, studentët do të analizojnë dhe hulumtojnë këto koncepte në tekstet shkollore parauniversitare. Më pastaj, zhvillimi historik i përdorimit të natyrës së trefishtë të koncepteve shkencore në mësimdhënie dhe të nxënies e shkencës së kimisë, do të rishikohen. Studentët gjatë këtij kursi do të jetë në gjendje të hetojnë dhe të identifikojnë koncepte të tilla dhe njëkohësisht të dizajnojnë planprograme, të organizojnë dhe menaxhojnë proceset arsimore në klasë. Përmes prezantimeve studentët do të aplikojnë njohuritë dhe të kuptuarit e natyrës së trefishtë të koncepteve për përmbajtje kimike, fizike dhe biologjike. Studentëve do t'u jepet një detyrë ekzistuese për të analizuar dhe, në qoftë se është e nevojshme, do të kërkohet të zhvillojnë më tej materialet e tyre të mësimdhënies, që pasqyrojnë natyrën e trefishtë të koncepteve kimike.

11

1. Vlerësimi në edukimin nga kimia

Kursi do të fokusohet në shqyrtimin e vlerësimit shikuar nga këndi i shkencës së kimit, këndi etik dhe psikologjik, shikon ndërlidhjen e vlerësimit me të nxënit nga kimia, llojet e vlerësimit në shkencën e kimit, si: vlerësimin laboratorik, vlerësimin e projekteve të ndryshme nga kimia. Ky kurs, rëndësi të veçantë do t'i kushtojë çështjeve si: vlerësimi me qëllim mësimnxënien, vlerësimi i vazhdueshëm në klasë, vlerësimi përmbledhës, zbatimi i vlerësimeve të standardizuara kombëtare dhe vlerësimet ndërkombëtare, si TIMSS (Trendet në Studimin Ndërkombëtar të Matematikës dhe Shkencës) dhe PISA (Programi për Vlerësimin Ndërkombëtar të Studentëve), vlerësimi i programeve, vlerësimi përmes portofolios, vlerësimi i punimeve të shkruara, etj. Kursi gjithashtu trajton edhe aspektet e ndryshme të standardeve të arsimit në nivele dhe kontekste të ndryshme (në nivel vendi dhe ndërkombëtar) duke përfshirë edhe procesin e caktimit të standardeve në arsim.

7.Specializimi: Master i Mësimdhënies në Gjeografi

7.1. Qëllimi dhe profili i programit të studimeve

Specializimi Gjeografi, në programin Master i Mësimdhënies Lëndore, si program ndërdisiplinar i studimeve pasuniversitare të organizuara në Universitetin e Prishtinës, është i projektuar për studentët që janë të interesuar për t'u përgatitur për mësimdhënie në lëndën e gjeografisë.

Qëllimi i tij, është që të ofrojë arsim të qëndrueshëm dhe zhvillimin profesional për mësimdhënësit e lëndës së gjeografisë. Në këtë kontekst, programi ofron edukim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi, si dhe në lëndën e gjeografisë në veçanti.

Studentët do të marrin njohuri kryesore nga fusha e mësimdhënies bashkëkohore në lëndën e gjeografisë, do të zhvillojnë njohuritë, shkathtësitë si dhe kompetencat e tyre në këtë aspekt. Gjithashtu, atyre iu ofrohen mundësi që të zgjedhin kurse të ndryshme (zgjedhore) sipas preferencave dhe interesave personale, të cilat janë të ofruara në kuadër të këtij programi të studimit.

7.2. Rezultatet e pritura

1. Shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
2. Krijojnë mjedis të përshtatshëm të nxëniet për të gjithë nxënësit, bazuar në të kuptuarit e raporteve midis teorive pedagogjike dhe praktikës së mësimdhënies.
3. Zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të mësuarit dhe të burimeve të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë.
4. Zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (përfshirë nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.
5. Analizojnë dhe vlerësojnë në mënyrë kritike përmbajtjet mësimore, qoftë nga gjeografia kombëtare apo nga ajo ndërkombëtare, duke shfrytëzuar strategji të reja të mësimdhënies në lëndën e gjeografisë.
6. Shqyrtojnë, analizojnë dhe vlerësojnë teorinë, metodat dhe praktikën e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe mësimdhënien e gjeografisë dhe të edukatës qytetare në veçanti si dhe reflektojnë për praktikën e tyre personale.
7. Zotërojnë aftësi për të identifikuar probleme studimore në fushën e gjeografisë me të cilat ballafaqohet shoqëria si dhe kontribuojnë në zgjidhjen e tyre.
8. Demonstron aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin në përgjithësi gjithnjë në funksion të mirëqenies të të gjithë nxënësve, zhvillimit të shkollës dhe avancimit të arsimit në vend.
9. Shqyrtojnë, komunikojnë dhe i zbatojnë metodat dhe teknikat e reja në mësimdhënien e gjeografisë dhe edukatës qytetare si dhe reflektojnë lidhur me ndërlidhjen e legjislacionit dhe politikën arsimore të vendit dhe ndikimin e tyre në mësimdhënien dhe të nxëniet në lëndën e gjeografisë si dhe në atë të edukatës qytetare.

7.3. Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies në Gjeografi

VITI I PARË

SEMESTRI I

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Filozofi e edukimit	O	2+1	5
2.	Metodat e hulumtimit në arsim	O	2+2	6
3.	Psikologji e përgjithshme	O	2+1	5
4.	Mësimdhënia dhe të nxënit e gjeografisë fizike	O	2+2	6
5.	1. Kulturë shkrimi 2. Komunikimi në arsim	Z	2+1	4
6.	1. Hulumtimet shkencore në gjeografi 2. Mësimi kabinetik dhe puna në terren	Z	2+1	4
Gjithsej			12+8	30

SEMESTRI II

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Teori e mësimit dhe kurrikulës	O	2+1	5
2.	Vlerësimi në arsim	O	2+1	5
3.	Praktika pedagogjike I	O	3+0	5
4.	Mësimdhënia dhe të nxënit e gjeografisë shoqërore	O	2+2	5
5.	1. Politikat arsimore dhe legjislacioni 2. Mësimdhënia e diferencuar 3. Udhëheqja dhe ndryshimet në arsim	Z	2+1	5
6.	1. Teknologjia dhe mediat në mësimdhënien e gjeografisë 2. Aspekti i bashkëveprimit njeri-naturë	Z	2+1	5
Gjithsej			13+6	30

VITI I DYTË

SEMESTRI III

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Psikologji e zbatuar në mësimdhënie	O	2+1	4
2.	Mësimdhënia e edukatës qytetare	O	2+2	5
3.	Praktika pedagogjike II	O	3+0	5
4.	Praktika bashkëkohore në edukimin inkluziv	O	2+1	4
5.	1. Tendencat bashkëkohore në arsim 2. Vështirësitë në të nxënit 3. Zhvillimi profesional i mësimdhënësve	Z	2+1	4
6.	1. Gjeotrashëgimia dhe mjedisi 2. Gjeografia kombëtare 3. Lëvizja hapësinore e popullsisë	Z	2+1	4
Gjithsej			13+6	30

SEMESTRI IV

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Praktika pedagogjike III	O	3+0	5
2.	1. Mësimdhënia dhe të nxënit e gjeografisë regjionale 2. Statistika në arsim	Z	2+1	5
3.	Tema e masterit	O		20
Gjithsej			5+1	30

7.4.Përshkrimi për secilin kurs të specializimit

Përshkrimi për secilin kurs	
1	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e gjeografisë fizike</p> <p>Kursi pajis studentët me njohuri nga metodat dhe strategjitë e mësimdhënies në fushën e gjeografisë fizike. Kursi trajton tema dhe çështje pedagogjike që kanë të bëjnë me mësimin e fushës së gjeografisë, duke krijuar mundësi aktive të të nxënit produktiv dhe duke ndryshuar rrënjësisht në aspektin perspektiv mësimdhënien dhe të nxënit e lëndës së gjeografisë fizike. Përshtatja dhe aplikimi i metodave adekuate, si dhe përdorimi i mjeteve të konkretizimit për interpretimin e njohurive nga fusha e gjeografisë fizike (atmosferën, hidrosferën, litosferën dhe biosferën), do t'u ofrojë studentëve një kuptim më të thellë për rolin dhe rëndësinë e mësimdhënies së kësaj disipline. Gjithashtu, ofrohen përmbajtje dhe aktivitete praktike nga planifikimi i punës mësimore të gjeografisë fizike dhe vlerësimi e llojet e tij.</p>
2	<p>Hulumtimet shkencore në gjeografi</p> <p>Kursi hulumtimet shkencore në gjeografi trajton metodologjitë hulumtuese shkencore dhe aftësimin e kuadrit për hartimin e projekteve dhe punimeve shkencore, duke aplikuar metodat e shumta vrojtuese, hartografike, interpretimin e burimeve, eksplorimin e objekteve, dukurive dhe proceseve në hapësirë. Me theks të veçantë trajtohen metodat e studimit në shkencën e gjeografisë, etapat e hulumtimit nga ngritja e pyetjes hulumtuese deri te testimi i hipotezës (pranimi apo hedhja e saj). Gjithashtu, kursi do të ndikojë pozitivisht në aftësimin e studentëve për të interpretuar qasje hulumtuese të gjeneratat e reja gjatë mësimdhënies së gjeografisë.</p>
3	<p>Mësimi kabinetik dhe puna në terren</p> <p>Kursi <i>Mësimi kabinetik dhe puna në terren</i> përmban njohuri lidhur me organizimin dhe mbajtjen e mësimit në kabinete dhe organizimin e ekspeditave në terren, format e ekspeditave dhe qëllimet e tyre. Puna në terren është pjesë e patjetërsueshme e mësimdhënies dhe e mësimit në gjeografi. Shikuar nga përmbajtja e gjeografisë terreni mbetet laborator i vërtetë për eksperimente gjeografike. Shumë çështje tematike në mjedise lokale si: përdorimi i tokës bujqësore, problemet urbane, mjedisore, shpërndarja e shërbimeve në hapësirat rurale, prerja e pyjeve, konservimi i natyrës, pastaj, përdorimi i hartave dhe instrumenteve për të matur, regjistruar e dokumentuar të dhëna mësohen në kabinet, mirëpo më së miri kuptohen gjatë punës në terren. Ky kurs do t'u ndihmojë studentëve të gjeografisë që njohuritë e tyre të fituara në kabinete t'i konkretizojnë në terren.</p>
4	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e gjeografisë shoqërore</p> <p>Kursi pajis studentët me njohuri nga metodat dhe strategjitë e mësimdhënies në</p>

	<p>fushën e gjeografisë shoqërore. Kursi trajton tema dhe çështje pedagogjike që kanë të bëjnë me mësimin e kësaj fushe të gjeografisë, duke krijuar mundësi aktive të të nxënësve produktiv, dhe duke ndryshuar rrënjësisht në aspektin perspektiv, mësimdhënien dhe të nxënësve të lëndës së gjeografisë shoqërore. Përshatja dhe aplikimi i metodave adekuate, si dhe përdorimi i mjeteve të konkretizimit për interpretimin e njohurive nga fusha e gjeografisë shoqërore (probleme demografike, sociale, ekonomike, politike, kulturore etj.), do t'iu ofrojë studentëve një kuptim më të thellë për rolin dhe rëndësinë e mësimdhënies së kësaj disipline. Gjithashtu, ofrohen përmbajtje dhe aktivitete praktike nga planifikimi i punës mësimore të gjeografisë shoqërore dhe vlerësimi e llojet e tij.</p>
5	<p>Teknologjia dhe media në mësimdhënien e gjeografisë</p> <p>Përmes këtij kursi ofrohen njohuri lidhur me shfrytëzimin e teknologjisë dhe medias në mësimdhënien dhe të nxënësve të gjeografisë. Këtu do të trajtohen tema që përfshijnë shfrytëzimin e teknologjisë dhe medias në mësimdhënien dhe të nxënësve të gjeografisë. Njohuri mbi pajisje të ndryshme teknologjike si dhe prezantimi i medias si burim i rëndësishëm informacioni lidhur me faktet, dukuritë dhe objektet hapësinore, të cilat janë pjesë e studimit të shkencës së gjeografisë. Kursi përfshin aktivitete, sugjerime, këshilla dhe shpjegime për mësimdhënësit lidhur me përdorimin e teknologjisë dhe të medias në mësimdhënien e gjeografisë. Kështu, teknologjia dhe media i ofrojnë mësuesit dhe nxënësit qasje në sasi të mëdha të informacionit, mbi njerëzit, vendet dhe mjediset e tyre gjeografike, duke i dhënë një dimension të ri mësimdhënies dhe të nxënësve të gjeografisë, të cilin nuk e kishte më parë.</p>
6	<p>2. Aspekti i bashkëveprimit njeri –natyrë</p> <p>Me anë të këtij kursi studentëve iu ofrohen njohuri për bashkëveprimin e ndërsjellë në mes të sistemeve natyrore e humane, si dhe për efektet që janë rezultat i këtij bashkëveprimit. Në kurs trajtohen tema për tokën si sistem dinamik, gjeosferat, vetitë dhe relacionet mes tyre, energjinë dhe burimet e saj, sistemet natyrore e humane, si dhe tipat e tyre, bashkëveprimi njeri-mjedis dhe efektet e tij, ndikimin e proceseve humane në rreziqet natyrore dhe ngrohjen globale, si dhe vlerësimi i ndikimit të njeriut në mjedis.</p>
7	<p>Mësimdhënia e edukatës qytetare</p> <p>Ky kurs përfshin tema, të cilat studentëve u ndihmojnë që të zhvillojnë njohuri dhe shkathësi të zbatimit të strategjive bashkëkohore të mësimdhënies nga fusha e edukatës qytetare. Kursi ofron njohuri në zbatimin e metodave bashkëkohore të mësimdhënies, që kanë të bëjnë me konceptet themelore të edukatës qytetare, të drejtat e njeriut, të drejtat dhe përgjegjësitë, demokracinë dhe zhvillimin e saj në Kosovë, zgjedhjet, qeverisjen lokale, parlamentin, riciklimin, ndotjen e mjedisit,</p>

	<p>organizatat kombëtare dhe ndërkombëtare, bashkësitë lokale, kushtetutën, legjislacionin, gjykatat, dinjitetin njerëzor, racizmin, barazinë gjinore, etj. Gjithashtu, ky kurs ofron përmbajtje dhe aktivitete praktike nga planifikimi i punës mësimore të edukatës qytetare, si dhe vlerësimin dhe llojet e tij.</p>
8	<p>Gjeotrashëgimia dhe mjedisi</p> <p>Përmes kursit <i>Gjeotrashëgimia natyrore dhe mjedisi</i> studentëve u ofrohen njohuri shkencore, teknike dhe ligjore mbi trashëgiminë natyrore, trashëgiminë natyrore kombëtare dhe botërore, rolin dhe rëndësinë e saj përballë problemeve mjedisore lokale e rajonale, me origjinë humane dhe natyrore. Në kurs përfshihen kuptimet për zonat e mbrojtura sipas klasifikimit të IUCN-së, për institucionet botërore dhe kombëtare për menaxhimin e tyre, legjislacionin kombëtar dhe ndërkombëtar si dhe ndihmesa e aplikimit të teknologjisë GIS për katalogimin e gjeotrashëgimisë natyrore, roli dhe rëndësia e saj për ruajtjen e mjedisit.</p>
9	<p>Gjeografia kombëtare</p> <p><i>Gjeografia kombëtare</i> është një disiplinë akademike që studion trojet shqiptare, veçoritë fiziko-gjeografike, shoqërore-ekonomike, si dhe pasuritë natyrore të tyre. Në kurs trajtohet e kaluara e kombit shqiptar dhe faktorët që ndikuan në copëtimin e trojeve shqiptare. Gjithashtu, në këtë kurs trajtohen edhe çështje që kanë të bëjnë me popullsinë, karakteristikat demografike, vendbanimet, si dhe ekonominë e trevave shqiptare. Trajtimi kompleks i këtij kursi ofron njohuri për gjeografinë, historinë, demografinë dhe ekonominë e trevave shqiptare, si dhe edukimin e studentëve me dashurinë për kombin shqiptar dhe vlerat natyrore e kulturore të tij.</p>
10	<p>Lëvizja hapësinore e popullsisë</p> <p>Kursi <i>Lëvizja hapësinore e popullsisë</i> synon t'u ofrojë studentëve njohuri gjeografike, demografike dhe statistikore mbi lëvizjen hapësinore të popullsisë në botë në përgjithësi dhe në Shqipëri dhe në Kosovë në veçanti. Analizohen shkaqet (ekonomike, politike, sociale dhe mjedisore) të lëvizjes hapësinore të popullsisë, shqyrtohen faktorët tërheqës dhe faktorët shtytës, pasojat e lëvizjeve hapësinore në aspektin ekonomik, shoqëror edhe urban. Njihen me funksionet e institucioneve botërore dhe kombëtare për menaxhimin e lëvizjeve hapësinore, analizohet legjislacioni kombëtar dhe ndërkombëtar, si dhe theksohet rëndësia e aplikimit të teknologjisë GIS për paraqitjen hartografike të drejtimeve të migrimit. Në këtë kurs, po ashtu, analizohen trendet e lëvizjeve hapësinore në të ardhmen, kundruar nga aspekti i globalizimit.</p>
11	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e gjeografisë regjionale</p> <p>Kursi pajis studentët me njohuri nga metodat dhe strategjitë e mësimdhënies në</p>

fushën e gjeografisë regjionale. Kursi trajton tema dhe çështje pedagogjike që kanë të bëjnë me mësimin e kësaj fushe të gjeografisë, duke krijuar mundësi aktive të të nxënësve produktiv dhe duke ndryshuar rrënjësisht në aspektin perspektiv mësimdhënien dhe mësimnxënien e lëndës së gjeografisë regjionale. Përshtatja dhe aplikimi i metodave adekuate, si dhe përdorimi i mjeteve të konkretizimit për interpretimin e njohurive nga fusha e gjeografisë regjionale (njohuri për Evropën, Azinë, Afrikën, Amerikën Veriore e Jugore, si dhe Australinë me Oqeani), do t'iu ofrojë studentëve një kuptim më të thellë për rolin dhe rëndësinë e mësimdhënies së kësaj disipline. Gjithashtu, ofrohen përmbajtje dhe aktivitete praktike nga planifikimi i punës mësimore të gjeografisë regjionale dhe vlerësimi e llojet e tij.

8. Specializimi: Master i Mësimdhënies në Histori

8.1. Qëllimi dhe profili i programit të studimeve

Specializimi Histori, në programin Master i Mësimdhënies Lëndore, si është program ndërdisiplinar i studimeve pasuniversitare të organizuara në Universitetin e Prishtinës, i projektuar për studentët që janë të interesuar për t'u përgatitur për mësimdhënie në lëndën e historisë.

Qëllimi i tij, është ofrimi i arsimit të qëndrueshëm dhe zhvillimit profesional të mësimdhënësve të lëndës së historisë. Në këtë kontekst, programi ofron edukim thelbësor për të krijuar profesionistë të nivelit të lartë në fushën e mësimdhënies në përgjithësi si dhe në lëndën e historisë në veçanti.

Studentët do të marrin njohuri kryesore nga fusha e mësimdhënies bashkëkohore në lëndën e historisë, do të zhvillojnë njohuritë, shkathtësitë si dhe kompetencat e tyre në këtë aspekt. Gjithashtu, atyre iu ofrohen mundësi që të zgjedhin kurse të ndryshme (zgjedhore) sipas preferencave dhe interesave personale, të cilat janë të ofruara në kuadër të këtij programi të studimit.

8.2. Rezultatet e pritura

1. Shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
2. Krijojnë mjedis të përshtatshëm të nxëniet për të gjithë nxënësit, bazuar në të kuptuarit e raporteve midis teorive pedagogjike dhe praktikës së mësimdhënies.
3. Zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të të mësuarit dhe të burimeve të të mësuarit, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë.
4. Zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (përfshirë nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.
5. Analizojnë dhe vlerësojnë në mënyrë kritike përmbajtjet mësimore, qoftë nga historia kombëtare apo nga ajo ndërkombëtare, duke shfrytëzuar strategji të reja të mësimdhënies në lëndën e historisë.
6. Shqyrtojnë, analizojnë dhe vlerësojnë teoritë, metodat dhe praktikën e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe mësimdhënien e historisë dhe të edukatës qytetare në veçanti, si dhe reflektojnë për praktikën e tyre personale.
7. Analizojnë lidhjen ndërmjet fushave të ndryshme të historisë, fenomenet nga jeta e përditshme, ngjarjet më të njohura në historinë e njerëzimit si dhe raportet e historisë dhe të edukatës qytetare me shkencat e tjera shoqërore.
8. Zotërojnë aftësi për të identifikuar probleme të natyrës historike me të cilat ballafaqohet shoqëria si dhe kontribuojnë në evitimin e problemeve të ndryshme nga fusha e historisë, duke përcaktuar qasje të ndryshme efektive për zgjidhjen e tyre.
9. Demonstron aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin në përgjithësi gjithnjë në funksion të mirëqenies të të gjithë nxënësve, zhvillimit të shkollës dhe avancimit të arsimit në vend.
10. Shqyrtojnë, komunikojnë dhe i zbatojnë metodat dhe teknikat e reja në mësimdhënien e historisë dhe edukatës qytetare, si dhe reflektojnë lidhur me ndërlidhjen e legjislacionit dhe politikën arsimore të vendit dhe ndikimin e tyre në mësimdhënien dhe të nxëniet në lëndën e historisë si dhe në atë të edukatës qytetare.

8.3. Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies në Histori

VITI I PARË

SEMESTRI I

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Filozofi e edukimit	O	3+1	6
2.	Metodat e hulumtimit në arsim	O	2+2	6
3.	Psikologji e përgjithshme	O	3+1	5
4.	Mësimdhënia dhe të nxënit e historisë I	O	2+2	5
5.	1. Kulturë shkrimi 2. Komunikimi në arsim	Z	2+1	4
6.	1. Mësimdhënia për grupe të marginalizuara 2. Kapituj të zgjedhur nga historia qytetërimi të lashta	Z	2+1	4
Gjithsej			14+8	30

SEMESTRI II

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Teori e mësimit dhe kurrikulës	O	3+1	5
2.	Vlerësimi në arsim	O	3+1	5
3.	Praktika pedagogjike I	O	3+0	5
4.	Mësimdhënia dhe të nxënit e historisë II	O	2+2	5
5.	1. Politikat arsimore dhe legjislacioni 2. Mësimdhënia e diferencuar 3. Udhëheqja dhe ndryshimet në arsim	Z	2+1	5
6.	1. Harmonia sociale dhe zgjidhja e konflikteve 2. Mësimdhënia për historinë e regjioneve	Z	2+1	5
Gjithsej			15+6	30

VITI I DYTË

SEMESTRI III

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Psikologji e zbatuar në mësimdhënie	O	2+2	5
2.	Mësimdhënia e edukatës qytetare	O	2+2	4
3.	Praktika pedagogjike II	O	3+0	5
4.	Praktika bashkëkohore në edukimin inkluziv	O	3+1	4
5.	Historia e arsimit dhe kulturës shqiptare	O	2+2	4
6.	1. Edukimi për trashëgimi kulturore 2. Mediat në mësimdhënien e historisë	Z	2+1	4
7.	Vlerësimi në të nxënë në histori	Z	2+1	4
Gjithsej			16+9	30

SEMESTRI IV

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Praktika pedagogjike III	O	3+0	5
2.	1. Hulumtime në mësimdhënien e historisë 2. Statistika në arsim	Z	2+1	5
3.	Mikroteza	O		20
Gjithsej			5+1	30

8.4.Përshkrimi për secilin kurs të specializimit

Përshkrimi për secilin kurs	
1	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e historisë I</p> <p>Ky kurs është përqendruar në fusha dhe tema me rëndësi të veçantë për përgatitjen e mësimdhënësve të historisë. Temat përfshijnë mësimdhënien e historisë në sistemin arsimor të Republikës së Kosovës, konceptet bazë, kurrikulat shkollore, përgatitjen e orës mësimore dhe pjesët e saj, qasjet teorike të mësimdhënies së historisë, vendosjen e objektivave dhe detyrave të historisë, qëllimet e mësimi të historisë në programet ekzistuese, rishikimin e taksonomisë së Bloom-it dhe përcaktimin e objektivave arsimore, format dhe metodat në mësimdhënien e historisë, qasje alternative të mësimdhënies, mjetet mësimore, motivimin në mësimdhënien e historisë, përkufizimet dhe teoritë e motivimit, si dhe punën me burime historike.</p>
2	<p>Mësimdhënia për grupe të marginalizuara</p> <p>Ky kurs fokusohet në mësimdhënien si mundësi për edukimin e shoqërisë lidhur me çështje të ndryshme që kanë të bëjnë me grupe të marginalizuara (të varfrit, të papunët, të diskriminuarit, të paafët për punë) dhe integrimin e tyre në shoqëri. Disa nga temat që trajtohen në këtë kurs janë: grupet e marginalizuara dhe mirëqenia sociale në Kosovë dhe në vende të tjera të botës; angazhimi i institucioneve të ndryshme për arritjen e mirëqenies sociale; investimet e nevojshme në risocializimin e grupeve të marginalizuara përmes formave të ndryshme të arsimit dhe edukimit, si dhe ngritja e tyre profesionale; çfarë politikash sociale duhen institucionalizuar për përmirësimin e pozitës sociale për grupet e marginalizuara në shoqëri? A është vetëm varfëria elementi kryesor që institucionet duhet ta trajtojnë, apo duhen ndërmarrë edhe masat respektive për ngritjen dhe profesionalizimin e tyre dytësor, etj.</p>
3	<p>Kapituj të zgjedhur nga historia e qytetërimeve të lashta</p> <p>Ky kurs, në mënyrë krahasuese, diakronike dhe sinkronike, ndjek zhvillimin historik të disa qytetërimeve të lashta, të tilla si: Egjipti, Mesopotamia, Siria, Irani, Anadulli, etj. Përveç kësaj, kursi merr në konsideratë qasje të ndryshme metodologjike, modele teorike dhe interpretime të burimeve të ndryshme letrare dhe arkeologjike. Ky kurs ofron njohuri edhe për mënyrën e transmetimit të këtyre njohurive në klasë. Theksi nuk është vendosur në paraqitjen e një pasqyre faktike, por në të kuptuarit e proceseve historike, ndryshimin, vazhdimësinë dhe ndërprerjen e jetës njerëzore në hapësira të ndryshme. Ligjëratat sigurojnë një pasqyrë të fenomeneve të ndërlidhura, të tilla si zhvillimi teknologjik, urbanizimi, lidhjet e trafikut, shfaqjet e perandorive globale, problemet e përkatësisë etnike</p>

	<p>dhe identitetit etnik, konceptualizimin e botës fetare dhe mitologjike, etj. Studentët do të kenë mundësi për punë praktike (seminare), vizita në terren (në Muzeun Arkeologjik të Kosovës) si dhe vizita të ekspozitave të ndryshme (tematike).</p>
4	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e historisë II</p> <p>Ky kurs ofron njohuri për rolin e koncepteve historike në ndërtimin e shpjegimeve dhe rrëfimeve historiografike, kronologjinë, kuptimin e konceptit “kohë” në histori, zhvillimin e të kuptuarit kronologjik në mësimdhënien e historisë, konceptin kauzalitet, parimet themelore, problemet, shqetësimet dhe strategjitë, kuptimin e koncepteve të ndryshimit dhe kontinuitetit në historiografi dhe mësimdhënie të historisë, historiografinë dhe interpretimin, mësimin për interpretimin si risi në lëndën e historisë në programet evropiane, multiperspektivitetin dhe polemikat, vlerësimin dhe qëllimin e tij, llojet, metodat, funksionin, teknikat dhe format e tij. Gjithashtu, planifikimi, zhvillimi personal i mësimdhënësve, përvoja, trajnimi profesional dhe avancimi në karrierë si dhe hulumtimi në veprim në mësimdhënie të historisë, janë temat që shqyrtohen në këtë kurs.</p>
5	<p>Harmonia sociale dhe zgjidhja e konflikteve</p> <p>Ky kurs ofron mundësi për shqyrtimin e perspektivave teorike dhe praktike që kanë të bëjnë me harmoninë sociale dhe zgjidhjen e konflikteve. Gjithashtu, ky kurs fokusohet në çështjet kyçe që lidhen me ndërtimin e komunitetit, komunikimin, definimin e konfliktit, llojet e konflikteve, analizën e konflikteve, të ushtruarit e fuqisë, emocionet në konflikte, zgjidhjen e problemit bashkëpunues, negocimin dhe ndërmjetësimin, etj. Kursi përfshin edhe tema të tjera të rëndësishme dhe të ndryshme që lidhen me rolin e edukimit për promovimin e harmonisë sociale dhe zgjidhjen e konflikteve të natyrave të ndryshme.</p>
6	<p>Mësimdhënia për historinë e religjioneve</p> <p>Ky kurs është fokusuar që studentëve t’u ndihmojë për të plotësuar njohuritë e tyre për historinë e zhvillimit të religjioneve më të njohura botërore, qoftë ato politeiste (egjiptase, greke, romake dhe ilire), qoftë ato monoteiste (judaizmi, krishterimi dhe islami), si dhe për të përdorur metoda bashkëkohore në mësimdhënien në klasë. Temat që përfshihen në këtë kurs përfshijnë kapituj të zgjedhur që kanë të bëjnë me konceptet themelore të religjioneve, metodat bashkëkohore të mësimdhënies në klasë lidhur me historinë e religjioneve, dallimet dhe të përbashkëtat e religjioneve të ndryshme, bashkëjetesën midis religjioneve gjatë periudhave të ndryshme historike, konfliktet dhe kontradiktat</p>

	fetare, etj.
7	<p>Mësimdhënia e edukatës qytetare</p> <p>Ky kurs përfshin tema që u ndihmojnë studentëve të zhvillojnë njohuri dhe shkathtësi të zbatimit të strategjive bashkëkohore të mësimdhënies nga fusha e edukatës qytetare. Kursi ofron njohuri për zbatimin e metodave bashkëkohore të mësimdhënies që kanë të bëjnë me konceptet themelore të edukatës qytetare: të drejtat e njeriut, të drejtat dhe përgjegjësitë, demokracinë dhe zhvillimin e saj në Kosovë, zgjedhjet, qeverisjen lokale, parlamentin, riciklimin, ndotjen e mjedisit, organizatat kombëtare dhe ndërkombëtare, bashkësitë lokale, kushtetutën, legjislacionin, gjykatat, dinjitetin njerëzor, racizmin, barazinë gjinore, etj. Gjithashtu, ky kurs ofron përmbajtje dhe aktivitete praktike nga planifikimi i punës mësimore të edukatës qytetare si dhe vlerësimin dhe llojet e tij.</p>
8	<p>Historia e arsimit dhe kulturës shqiptare</p> <p>Në kursin për studimin e historisë së arsimit dhe kulturës shqiptare, jepet një sintezë shkencore e rrugës historike të zhvillimit të arsimit dhe të kulturës në viset shqiptare që nga lashtësia e deri në ditët tona. Një vend i rëndësishëm i kushtohet zhvillimit të arsimit dhe kulturës në periudhën e Rilindjes Kombëtare Shqiptare, sidomos luftës dhe përpjekjeve të popullit dhe patriotëve shqiptarë për zhvillimin e arsimit kombëtar, për hapjen e shkollave në gjuhën shqipe. Gjithashtu, në këtë kurs trajtohet zhvillimi i arsimit dhe i kulturës shqiptare gjatë periudhës së Pavarësisë, ku trajtohet zhvillimi i arsimit dhe kulturës kombëtare në shtetin e pavarur shqiptar. Tema të tjera që përfshihen në këtë kurs, përfshijnë arsimin dhe kulturën gjatë periudhës së Luftës së Parë Botërore, përpjekjet për demokratizimin dhe laicizimin e shkollës në vitet 1920-1924, arsimin dhe kulturën në periudhën 1925-1939, historinë e zhvillimit të arsimit dhe kulturës që nga Lufta e Dytë Botërore e deri në fund të viteve '80, historinë e arsimit gjatë viteve '90 e deri sot në Kosovë, etj.</p>
9	<p>Edukimi për trashëgimi kulturore</p> <p>Ky kurs është i fokusuar që studentëve t'u ofrojë njohuri për edukimin në raport me trashëgiminë kulturore si dhe ndikimin e tij në vlerësimin dhe ruajtjen e saj. Kursi ofron mundësi që studentët të marrin njohuri teorike për çështje të ndryshme që kanë të bëjnë me edukimin për ruajtjen dhe vlerësimin e trashëgimisë kulturore. Temat që përfshihen në këtë kurs, përfshijnë konceptet themelore të trashëgimisë kulturore, edukimin për zhvillimin e politikave të trashëgimisë kulturore, edukimin për menaxhimin e trashëgimisë kulturore, analizën, prezantimin dhe diskutimin e konventave të ndryshme që kanë të bëjnë me trashëgiminë kulturore, edukimin për promovimin e trashëgimisë kulturore,</p>

	<p>roli bashkëkohor i trashëgimisë materiale dhe jo-materiale; edukimin për menaxhimin e pronave kulturore si një vend modern argëtues, etj.</p>
10	<p>Mediat në mësimdhënien e historisë</p> <p>Ky kurs shqyrton mundësitë aktuale dhe potenciale të shfrytëzimit të mediave në mësimdhënien e historisë. Kursi do të strukturohet nga temat qendrore që përfshijnë, jo vetëm shfrytëzimin e medias në mësimdhënien e historisë, por edhe mënyrën e analizës, interpretimit, si dhe prezantimit të medias së shkruar dhe digjitale, si burime historike në klasë. Gjithashtu, ky kurs përfshin aktivitete, sugjerime, këshilla dhe shpjegime për mësimdhënësit lidhur me përdorimin e medias në mësimdhënien e historisë. Gjithashtu, me anë të këtij kursi do të shqyrtojmë mënyrën se si shumë mësimdhënës të lëndës së historisë e kanë transformuar mënyrën e mësimdhënies së historisë dhe prezantimin e përmbajtjeve mësimore nga fusha e historisë përmes përdorimit të medias.</p>
11	<p>Vlerësimi në të nxënë në histori</p> <p>Ky kurs është i fokusuar në çështjet që kanë të bëjnë me vlerësimin në lëndën e historisë. Kursi ofron njohuri për çështje të ndryshme që lidhen me vlerësimin në të gjitha nivelet e edukimit. Disa nga temat që janë përfshirë në këtë kurs, janë: roli dhe rëndësia e vlerësimit, kuptimi i vlerësimit në lëndën e historisë dhe nevojat e tij, vlerësimi si pjesë përbërëse e mësimin të historisë, etapat e vlerësimit, kategoritë e vlerësimit, integrimi i të nxënësve me kontrollin dhe të nxënësve, vlerësimi në klasë, vlerësimi në shkollë, vlerësimi formativ, sumativ dhe vlerësimet alternative, të cilat diskutohen nga perspektiva kurrikulare dhe ajo e hulumtimeve në vend dhe në nivel ndërkombëtar.</p>
12	<p>Hulumtime në mësimdhënien e historisë</p> <p>Ky kurs ofron njohuri për hulumtimet në mësimdhënien e historisë në përgjithësi. Temat që përfshihen në këtë kurs, kryesisht kanë të bëjnë me hulumtimet lidhur me veçoritë e përgjithshme të procesit mësimor në lëndën e historisë, kuptimin e të nxënësve dhe të mësimdhënies në lëndën e historisë, format e organizimit të procesit mësimor, planifikimin dhe menaxhimin e mësimdhënies së historisë, shfrytëzimi i metodave dhe teknikave bashkëkohore dhe mësimdhënies e bazuar në projekte. Gjithashtu, hulumtimet që kanë të bëjnë me planifikimin, zhvillimin personal të mësimdhënësve të historisë, rolin e mësimdhënësve, përvojën, trajnimin e tyre profesional si dhe hulumtimet në veprim në mësimdhënien e historisë, janë tema që shqyrtohen në këtë kurs.</p>

9. Specializimi: Master i Mësimdhënies në Teknologji dhe TIK

9.1. Qëllimi dhe profili

Ky program i studimeve korrespondon me fushën kurrikulare “Jeta dhe puna” të kurrikulës së re të Kosovës. Konceptet themelore të kësaj fushe kurrikulare janë:

- Zhvillimi personal (shkathtësi për jetë) – klasat 6-9
- Zhvillimi i bazuar në aktivitetet praktike – klasat 6-9
- Ekonomia familjare (shtëpiake) – klasat 6-9
- Këshillim dhe orientim në karrierë – klasat 6-12
- Teknologji duke përfshirë TIK-un – klasat 6-12
- Puna dhe edukimi për ndërmarrësi – klasat 6-12

Studentët e diplomuar në programin bachelor, Teknologji-Informatikë të Fakultetit të Edukimit quhen të kualifikuar për mësimdhënie të teknologjisë dhe TIK-ut në shkollën e mesme të ulët (klasat 6-9). Me akreditimin e programit MA mësimdhënës i teknologjisë dhe TIK 60 ECTS janë të kualifikuar edhe për shkollën e mesme të lartë (klasat 6-12).

Prezenca e theksuar e përmbajtjeve nga fusha e TIK-ut, sidomos në arsimin e mesëm të lartë, imponon nevojën që për mësimdhënës të teknologjisë dhe TIK-ut të përgatiten persona që kanë njohuri të thellë të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit. Nga ana tjetër, ata duhet të pajisen edhe me njohuri relevante nga teknologjia, këshillimi në karrierë e ndërmarrësia që, në kushtet e Kosovës, kërkon një program dyvjeçar.

9.2. Rezultatet e të nxënësve:

- Shqyrtojnë në mënyrë kritike dhe kontribuojnë në proceset e zhvillimit të kurrikulës nëpërmjet angazhimit në aktivitetet profesionale dhe hulumtimet në fushën e edukimit.
- Krijojnë mjedis të përshtatshëm të të nxënësve për të gjithë nxënësit, bazuar në të kuptuarit e raporteve midis teorive pedagogjike dhe praktikës së mësimdhënies.

Zhvillojnë një vetëdije kritike dhe të kuptuarit e avancuar të zbatimit praktik të teorive të ndryshme të të mësuarit dhe të burimeve të të mësuarit në përdorimin e teknologjisë dhe TIK-ut.

- Zhvillojnë një kuptim të thellë dhe sistematik të çështjeve specifike, si p.sh: gjithëpërfshirja, nxënësit me nevoja të veçanta (përfshirë nxënësit e talentuar), aspektet gjinore, të shqyrtuara nga perspektiva të ndryshme.
- Demonstrtojnë të kuptuarit dhe aftësi për planifikim, zbatim dhe vlerësim efektiv të përmbajtjeve nga teknologjia dhe TIK-u, nëpërmjet zbatimit të strategjive të mësimdhënies me nxënës në qendër, si dhe të nxënësve të teknologjisë dhe TIK-ut në klasë dhe në laborator.
- Reflektojnë në mënyrë kritike, analizojnë dhe vlerësojnë teorinë, metodologjinë dhe praktikën e ndryshme pedagogjike në fushën e arsimit në përgjithësi dhe mësimdhënies së teknologjisë dhe TIK-ut në veçanti.
- Analizojnë lidhjen ndërmjet fushave të ndryshme të teknologjisë dhe TIK-ut dhe në mënyrë efektive arsyetojnë, komunikojnë dhe i zbatojnë idetë në praktikën mësimore dhe fenomenet nga jeta e përditshme dhe fushat e tjera lëndore.
- Zotërojnë aftësi për të modeluar, formuluar dhe për të zgjidhur probleme nga fusha e teknologjisë dhe TIK-ut, duke përcaktuar qasje të ndryshme efektive për zgjidhjen e tyre.
- Demonstrtojnë aftësi për të komunikuar në mënyrë efektive me nxënësit, prindërit, kolegët dhe komunitetin, në funksion të mirëqenies të të gjithë nxënësve, zhvillimit të shkollës dhe avancimit të arsimit në vend.
- Shqyrtojnë ndërlidhjen e legjisllacionit dhe politikave arsimore të vendit, duke reflektuar për praktikën e tyre personale dhe zhvillimin e tyre profesional.

9.3. Pasqyrë e specializimit: Master i Mësimdhënies në Teknologji dhe TIK

VITI I PARË

SEMESTRI I

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Filozofi e edukimit	O	2+1	4
2.	Psikologji e përgjithshme	O	2+1	4
3.	Teknologji e materialeve të avancuara	O	2+1	5
4.	Mësimdhënia dhe të nxënit e TIK-ut	O	2+2	5
5.	Vizatimit teknik përmes softuerëve	O	2+1	4
6.	1. Kulturë shkrimi 2. Politikat arsimore dhe legjislacioni	Z	2+1	4
7.	1. Ekonomi familjare 2. Këshillimi në karrierë 3. Edukimi për ndërmarrësi	Z	2+1	4
Gjithsej			14+8	30

SEMESTRI II

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Teori e mëimit dhe kurrikulës	O	2+1	4
2.	Metodat e hulumtimit në arsim	O	2+2	5
3.	Praktika pedagogjike I	O	3+0	5
4.	Mësimdhënia dhe të nxënit elektronik	O	2+1	4
5.	Kapituj të zgjedhur nga inxhinieria mekanike	O	2+1	4
6.	1. Komunikimi në arsim 2. Mësimdhënia e diferencuar 3. Udhëheqja dhe ndryshimet në arsim	Z	2+1	4
7.	1. Mësimdhënia e të menduarit algoritmik 2. Shfrytëzimi i softuerëve dhe teknologjive moderne për mësimdhënie interaktive	Z	2+1	4
Gjithsej			15+7	30

VITI I DYTË

SEMESTRI III

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Praktika bashkëkohore në edukimin inkluziv	O	2+1	4
2.	Mësimdhënia dhe të nxënit e teknologjisë	O	2+1	5
3.	Praktika pedagogjike II	O	3+0	5
4.	Cloud Computing në edukim	O	2+2	4
5.	Burimet e ripërtërishme dhe efënca e energjisë	O	2+2	4
6.	1. Tendencat bashkëkohore në arsim 2. Vështirësitë në të nxënit 3. Zhvillimi profesional i mësimdhënësve	Z	2+1	4
7.	1. Pajisjet teknike 2. Komunikacioni 3. Bujqësia dhe agronomia	Z	2+1	4
Gjithsej			15+8	30

SEMESTRI IV

Nr.	Lënda	Statusi	Orë	ECTS
1.	Praktika pedagogjike	O	3+0	5
2.	1. Vlerësimi i të nxënit në teknologji dhe TIK 2. Statistika në arsim	Z	2+1	5
3.	Mikroteza	O		20
Gjithsej			5+1	30

9.4.Përshkrimi për secilin kurs të specializimit

Përshkrimi për secilin kurs	
1	<p>Teknologjia e materialeve të avancuara</p> <p>Në këtë kurs studentët fitojnë dituri të reja lidhur me kuptimin e teknologjisë së jometaleve dhe metaleve, si dhe zbatimin e tyre në teknologjitë bashkëkohore. Studentët do të njohin mirë vetitë e materialeve, si: vetitë fizike, kimike, teknike dhe teknologjike. Ata do të avancojnë njohuritë mbi lëndët e para për prodhimin e letrës, për procesin teknologjik të prodhimit të letrës, përgatitjen e drurit, për përfitim të celulozës, përfitim të celulozës prej tekstilit, etj. Do të mësojnë për prodhimet nga pjesët e drurit, për peshat specifike e vëllimore të drurit, porozitetin, dendësinë, lagështinë e materialeve, etj. Do të mësojnë për plastikën dhe zbatimin e saj, për plastifikatorët dhe katalizatorët, si dhe për prodhimin e masës plastike. Do të mësojnë për qelqin dhe përpunimin e tij, për hekurin, lëndët e para dhe komponimet e tij në natyrë; për diagramin Fe-C, gizat dhe çeliqet, si dhe për pjekjen dhe kalitjen, si dhe efektet e korrozionit në humbjet enorme të teknologjive të rënda në botë; për lidhjet e metaleve të ndryshme, si: aluminit, bakrit, bingut, hekurit, nikelit, kobaltit e tjera; për vetitë fizike të materialeve, si elasticiteti dhe plasticiteti, përçueshmëria elektrike e materialeve, qëndrueshmëria në goditje e shtypje. Dislokacionet dhe deformimi plastik, deformimi plastik i metaleve të pastra si dhe formësimi do të shqyrtohen gjithashtu. Do të mësojnë për zbatimin e materialet të avancuara në ndërtimin e pajisjeve të teknologjisë së informacioneve, rreth përshkrimit të vetive fiziko-kimike e teknologjike të këtyre materialeve të avancuara, rolin e tyre në zbatime praktike në ndërtim të pjesëzave të ndryshme të pajisjeve si; kompjuterëve, lloptopëve, telefonave dhe mikropjesëve të tjera me rëndësi të veçantë për kompletimin e pajisjeve dhe efektet e tyre në zbatime praktike.</p>
2	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e TIK-ut</p> <p>Ky kurs fokusohet në mënyrat e planifikimit të procesit të mësimdhënies dhe të nxënit nga lëmi i teknologjisë së informacionit dhe komunikimit. Temat që përfshihen në këtë kurs, janë: mësimdhënia ndërvepruese përmes përdorimit të metodave të menduarit kritik, struktura e orës mësimore me praktika të suksesshme bashkëkohore, qëllimet dhe objektivat, si dhe mënyrat e metodat e vlerësimit sistematik. Studentët në mënyrë praktike do të ndërtojnë dhe zbatojnë modele për zhvillimin e mësimin në kushtet konkrete, duke harmonizuar të gjitha fazat si: përgatitjen për të nxënë, përpunimin e përmbajtjes së caktuar dhe konsolidimin e të nxënit. Studentët në mënyrë analitike do të trajtojnë dhe zbatojnë metodat e mësimdhënies dhe të nxënit në kushtet konkrete të klasës, konform planprogrameve përkatëse në fushën e teknologjisë së informacionit</p>

	dhe komunikimit.
3	<p>Vizatimi teknik përmes softuerëve</p> <p>Në këtë kurs studentët fitojnë njohuri dhe zbatojnë teknikat e vizatimit teknik, standardet, formatet, llojet dhe përdorimin e vijave, shkrimin teknik, rrafshet projektuese, projeksionin e pikës dhe drejtëzës, projeksionin ortogonal të trupave, paraqitjen e objekteve dhe detajet e ndryshme, prerjet, dimensionimin dhe kualitetin e përpunimit. Studentët mësojnë dhe zbatojnë rregullat themelore të vizatimit teknik me vegla për punë dore dhe realizojnë të njëjtat vizatime në kompjuter, duke përdorur softuerët për vizatime në dydimensionale dhe tredimensionale.</p>
4	<p>Ekonomi familjare</p> <p>Kursi i lëndës <i>Ekonomi familjare</i> në tërësinë e vet përmban: njohuritë elementare për kuptimin e ekonomisë, definicionet dhe konceptet e ndryshme mbi ekonominë, sistemet ekonomike dhe llojet e tyre, (ekonomia tradicionale, ekonomia e tregut, ekonomia komanduese dhe ekonomia mikste), trajtohet oferta dhe kërkesa, ligji i ofertës dhe i kërkesës, ekuilibrimi i ofertës dhe kërkesës, firmat (ndërmarrjet) dhe organizimi i tyre, firmat individuale, firmat ortakë dhe korporatat. Do të shqyrtohen teoritë e zhvillimit ciklik të ekonomisë, punësia dhe papunësia, papunësia, llojet dhe pasojat, shkaqet e papunësisë, determinantët e ofertës së punës në tregun e punës, diskriminimi në tregun e punës dhe dallimet në paga. Studentët do të fitojnë njohuri të reja të mjaftuara mbi konceptet themelore mbi shpenzimet familjare dhe menaxhimin e ekonomisë familjare, si dhe të krijojnë një koncept më realist për tregun e punës dhe shkathtësi të nevojshme për punësim.</p>
5	<p>Këshillimi në karrierë</p> <p>Në këtë kurs mundësohet përvetësimi e koncepteve bazë dhe disa njohuri më të avancuara, në këtë fushë të re, për rrethanat e këshillimit në karrierë individuale. Hulumtohen burime të ndryshme të informacioneve për mundësitë dhe format e ndryshme të arsimit në gjitha sferat e mundshme. Duke filluar nga shumë fusha të mundshme të punësimit, si; arsimi, arsim profesional, drejtime në lëndët ekzakte, drejtime teknike, mjekësore, mjedisore e mediatike, në vend dhe jashtë vendi, me qëllim të aftësisë sa më të mirë dhe real për punësim dhe perspektivë të nxënësve në karrierën e tyre. Shtjellohet ndikimi i faktorëve të ndryshëm, si familja, rrethi shoqëror dhe ndikues të tjerë të mundshëm, që ndikojnë dhe ndihmojnë në orientimin e individit në përzgjedhjen e drejtimeve të veçanta me perspektivë në karrierën e të rinjve. Analizohet tregu aktual në drejtimet e shumta të ndryshme në vend dhe jashtë vendi, me qëllim të dhënies sa më reale</p>

	<p>të një analize të tregut dhe nevojave për kuadro përkatëse. Si dhe analizohet dhe shtrihen epërsitë dhe rreziqet gjatë orientimit në drejtime të ndryshme.</p>
6	<p>Edukimi për ndërmarrësi</p> <p>Në këtë kurs mundësohet përvetësimi i koncepteve bazë dhe i njohurive të avancuara në fushën e edukimit për aftësitë e nxënësve në ndërmarrje, aktivitete individuale. Praktikohen aktivitete me studentë lidhur me përgatitjen e planeve individuale, familjare e grupore. Hulumtohen burime të ndryshme të informacioneve për ndërmarrje të ndryshme dhe zhvillimin e kreativitetit në ndërmarrësi. Shtjellohet ndikimi i faktorëve të ndryshëm që nxisin dhe zhvillojnë vetitë dhe kreativitetin e studentëve për ndërmarrësi në jetë. Punime dhe projekte të ndryshme në aftësimin e përpilimit të planeve të biznesit familjar apo edhe të planeve për ide të ndryshme të tjera profitprurëse. Projektidetë mund të jenë nga ndërmarrësia për ofrimin e shërbimeve në fushën e teknologjisë së informacioneve dhe shërbime të tjera, ndërmarrësia në fushat prodhuese, ndërmarrësia në fushat mjedisore. Analiza të ndryshme të studimit të tipave të individëve (studentëve), qoftë në aspektin social, aspektin e aftësive menaxhuese dhe aspektin e vetive lidere të studentëve.</p>
7	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit elektronik</p> <p>Qëllimi i këtij kursi është prezantimi i koncepteve dhe metodave të avancuara në fushën e mësimdhënies dhe të nxënit elektronik, si dhe të edukimit në distancë nga pikëpamja e mbështetjes që ofron teknologjia e informacionit dhe komunikimit, për një formë të tillë të arsimit. Temat që përfshihen në këtë kurs janë: modelet e mësimit me theks për mësimdhënien dhe të nxënit elektronik, teknologjitë e internetit në edukim, simulimet kompjuterike dhe animacionet në edukim, realizimi i eksperimenteve përmes kompjuterit, teknologjitë e bashkëpunimit të mbështetura nga kompjuteri, objektet e ripërdorshme të të mësuarit, sistemet e menaxhimit të të mësuarit (LMS), sistemet e adaptueshme të të mësuarit, problemet kompatible të aseteve të të mësuarit elektronik dhe veglave softuerike, biblioteka digjitale, metadata arsimore, njohja e vlerësimi elektronik, pyetësorët elektronikë në internet, vlerësimi i cilësisë së materialeve të mësimit elektronik.</p>
8	<p>Kapituj të zgjedhur nga inxhinieria mekanike</p> <p>Në këtë kurs studentët fitojnë njohuri nga bazat e inxhinierisë mekanike, ku përfshihen detaje të ndryshme të makinave, transmetuesit e ndryshëm, makinat hidraulike, makinat termike dhe makinat pneumatike. Studentët fitojnë njohuri për makinat e thjeshta, levat, rrafshin e pjerrët, pykat, vidhat, transmetuesit me</p>

	<p>rrota të dhëmbëzuara cilindrike, konike dhe hiperboloidale, transmetuesit dhe mekanizmat me gungë, me zinxhirë, motorët me djegie të brendshme, motorët me piston, motorët rrotullues, motorët turboreaktivë dhe raketorë, pajisjet pneumatike, llojet e pompave, turbinat hidraulike aktive dhe reaktive si dhe tipet dhe llojet e kaldajave.</p>
9	<p>Mësimdhënia e të menduarit algoritmik</p> <p>Qëllimi i këtij kursi është të aftësojë mësuesit e të ardhmes si në aspektin teorik, ashtu edhe në atë praktik përmes shembujve konkretë për mësimdhënien e të menduarit algoritmik, duke përdorur metodat algoritmike, që janë të përshtatshme për shkollat fillore dhe të mesme. Temat që përfshihen në këtë kurs, janë: paraqitja binare e të dhënave, reprezentimi i imazheve dhe zërit, ngjeshja e të dhënave, teoria e informacionit dhe zbulimi i gabimit, kriptografia, algoritmi për kërkim, algoritmi për sortim, algoritmi i grafit, parimet e përgjithshme didaktike që duhet të respektohen gjatë mësimdhënies së të menduarit algoritmik, të kuptuarit intuitiv të algoritmit dhe struktura e të dhënave për fëmijë, etj</p>
10	<p>Shfrytëzimi i softuerëve dhe teknologjive moderne për mësimdhënie interaktive</p> <p>Ky kurs prezanton mënyrat e përdorimit të veglave softuerike, si dhe të teknologjive moderne, për të bërë mësimdhënien interaktive dhe për të krijuar hapësirë për mësim interaktiv. Disa nga temat që përfshihen në këtë kurs, janë: mësimdhënia interaktive, të nxënit interaktiv, shfrytëzimi i tabelave interaktive, teknologjitë moderne të edukimit, veglat e teknologjive moderne të edukimit, sistemet e të nxënit multimedial, të nxënit përmes telefonit mobil (Mobile Learning), mësimdhënia interaktive dhe strategjitë e të nxënit, libri elektronik (E-Book), libri interaktiv (I-book), shërbimet Cloud për mësimdhënie interaktive, shfrytëzimi i platformës Moodle dhe veglave të saj, Websitet interaktive dhe Apps-ët për edukim, përdorimi i platformës JOOMLA, shfrytëzimi i softuerit OLAT, etj.</p>
11	<p>Mësimdhënia dhe të nxënit e teknologjisë</p> <p>Ky kurs përqendrohet në mënyrat e planifikimit dhe zhvillimit të mësimdhënies dhe të nxënit e kapitujve të lëndës së teknologjisë. Qendër e shtjellimit janë: mësimdhënia me përdorim të metodave dhe të menduarit kritik, metodologji nga praktika të suksesshme bashkëkohore dhe strukturim të orës mësimore, përcaktim të qartë të qëllimeve dhe objektivave mësimore, si dhe avancimet e mënyrave dhe metodave të vlerësimit në vazhdimësi. Studentët mësohen praktikisht të aplikojnë mënyrat e mbajtjes së orëve nga kapitujt e teknologjisë dhe praktikojnë vetë fazat e përgatitjes për nxënie. Studentët do të mësojnë të</p>

	<p>zbatojnë metodat e mësimdhënies dhe të nxënit në fazat e ndryshme të orës mësimore. Zbatojnë metoda të ndryshme gjatë fazave të orës mësimore mbi temat e ndryshme; si: metalet, jometalet, vetitë e metaleve dhe jometaleve, lëndët e para të metaleve, energjia në procese teknologjike, testimi i materialeve, riciklimi i materialeve etj. konform programeve për kapitujt e ndryshëm nga njohja e materialeve, zbatimet praktike të tyre dhe të proceseve të teknologjisë në përgjithësi.</p>
12	<p>Cloud Computing në edukim</p> <p>Ky kurs prezanton parimet themelore, teknologjinë dhe zhvillimin aktual të cloud computing, llojet e cloud computing dhe format e përdorimit të cloud computing në edukim. Temat që përfshihen në këtë kurs janë: parimet themelore të cloud computing, historia e teknologjisë, arkitektura e platformës cloud, dallimi në mes të cloud computing dhe Web 2.0, mënyrat e krijimit të llogarive personale në GSU si një përdorues, vizitimi i GSU platformës sonë cloud computing (IBM), teknologjitë bazë në cloud, Cloud si i zgjuar, përdorimi cloud computing në edukim, udhëzimet për zgjedhjen dhe vendosjen e shërbimeve cloud, sistemet cloud computing të vendosura si: Google AppEngine, Google, Amazon EC2 dhe S3, Gogle Apps për Arsimin, shfrytëzimi i Google Talk, Google Docs dhe Google Sites.</p>
13	<p>Burimet e ripërtëritshme dhe efijenca e energjisë</p> <p>Në këtë kurs studentët fitojnë dituri të reja bazuar në aspektet aktuale legjislative mbi efijencën energjetike dhe burimet e energjisë së ripërtëritshme në Kosovë dhe në BE. Studentët mësojnë me burime të energjisë së ripërtëritshme, si: energjia e erës, energjia e ujit, energjia solare, energjia e biomasës si dhe kapacitetet e tyre të disponueshme në Kosovë e më gjerë. Shembujt konkretë të praktikave të mira të vendeve në zhvillim mbi ngritjen e vetëdijes së kursimit të energjisë dhe burimet e tjera alternative të prodhimit të energjisë elektrike në vend; shembuj konkretë në zvogëlimin e harxhimit të energjisë në fusha, si: pajisjet shtëpiake, në ndërtimin e shtëpive dhe renovimit të tyre me materiale, të cilat sjellin efijencë të energjisë dhe zvogëlimin e harxhimit të energjisë elektrike. Njohja me burimet e ripërtëritshme të energjisë në Kosovë dhe mundësitë e shfrytëzimit të tyre. Përkrahjet financiare shtetërore e të fondacioneve të BE-së dhe asociacioneve të tjera kredidhënëse në fusha të ndryshme; shtëpi private, shkolla, institucione komunale, me qëllim të zvogëlimit të harxhimeve të energjisë dhe burimeve të ripërtëritshme të energjisë.</p>
14	<p>Pajisjet teknike</p>

	<p>Në këtë kurs do të përfshihen njohuritë e përgjithshme mbi transmetimin e nxehtësisë, ligji mbi ruajtjen e masës dhe energjisë. Do shqyrtohen tema si: llogaritja e humbjeve hidraulike, humbjeve termike dhe fitimi i nxehtësisë, aparatet ngrohëse (radiatorët, ventilkonvektorët etj.) boileri, përgatitja e ujit sanitar me ndihmën e paneleve diellore, gjeneratorët e energjisë termike, ventilimi natyral dhe artificial, pajisjet ftohëse dhe pajisjet e klimatizimit, pompat termike (avulluesi, kondenzuesi, kompresori, valvola droseluese) dhe pajisjet e tjera shtëpiake.</p>
15	<p>Komunikacioni</p> <p>Në këtë kurs do të përfshihen njohuritë e përgjithshme mbi zhvillimin e degëve të komunikacionit, nocionet dhe zhvillimi i komunikacionit, definimi dhe përshkrimi i fenomeneve të komunikacionit. Llojet e transportit (rrugor, hekurudhor, ujqor dhe ajror), ndërlihdja në mes të komunikacionit, transportit dhe aktiviteteve sistemore, karakteristikat e komunikacionit. Do shihen proceset teknologjike dhe specifikat e transportit të mallrave, udhëtarëve dhe proceset informative, inicimet dhe numërimet, sinjalizimi horizontal dhe vertikal, si dhe rregullimi i komunikacionit me ndihmën e sinjaleve ndriçuese.</p> <p>Shfrytëzimi i shërbimeve GSM, qasja në internet dhe sistemet GPS-it etj, njohuritë për sistemet STI, zbatimi i sistemeve transportuese inteligjente (STI), specifikimi i sistemeve dhe konsolidimi i shfrytëzuesve të kërkesave do jenë në fokus të të kursit.</p>
16	<p>Bujqësia dhe agronomia</p> <p>Me këtë kurs studentët do të fitojnë njohuri të reja dhe elementare për kuptimin e bujqësisë dhe agronomisë, definicionet dhe konceptet e ndryshme të bujqësisë dhe agronomisë. Do njihen me klasifikimin e tokave në Kosovë dhe komponentët përbërës themelor në ndikimin e cilësisë së tokës. Do njihen me rolin dhe efektin e faktorëve të veçantë në kultivimin e bimëve perimore, që nga faza e mbjelljes deri te vjelja e tyre. Kursi, <i>Bujqësia dhe Agronomia</i>, në tërësinë e vet përmban njohuritë elementare për kuptimin e bujqësisë dhe agronomisë, definicionet dhe konceptet e ndryshme të bujqësisë dhe agronomisë, fushat e agronomisë dhe llojet e tyre. Do trajtohet rëndësia e avancimit dhe zhvillimit të sektorit të bujqësisë dhe agronomisë në zhvillimin e përgjithshëm të vendit. Studentët do të njihen me ndihmesat e Qeverisë së Republikës së Kosovës në fushat e ndryshme të bujqësisë dhe pemëtarisë si dhe lartësitë e ndihmesave për çdo kulturë. Pra, do të kuptojnë mundësitë investimeve të sektorit të bujqësisë dhe agronomisë në zhvillimin e përgjithshëm të vendit.</p>
17	<p>Vlerësimi i të nxënir në teknologji dhe TIK</p>

Kursi do të fokusohet në shqyrtimin e vlerësimit shikuar nga këndi etik dhe psikologjik, ndërlidhjen e vlerësimit me të nxënit, llojet e vlerësimit, vlerësimin me qëllim mësimnxënien, vlerësimin e vazhdueshëm në klasë, vlerësimin formësues dhe përmbledhës, zbatimin e vlerësimeve të standardizuara kombëtare dhe vlerësimet ndërkombëtare, vlerësimin e programeve, vlerësimin përmes portofolios, vlerësimin elektronik, vlerësimin e punimeve të shkruara, etj. Kursi, gjithashtu, trajton edhe aspektet e ndryshme të standardeve në arsim në nivele dhe kontekste të ndryshme (në nivel vendi dhe ndërkombëtar), duke përfshirë edhe procesin e caktimit të standardeve në arsim. Po ashtu, kursi do të fokusohet në vlerësimin në zbatimin e tij në teknologji dhe TIK.